

PREMOGOVNIK

VELENJE

RUDAR

ČASOPIS PREMOGOVNIKA VELENJE IN POVEZANIH DRUŽB

December 2008

11

številka

Izhaja od leta 1953

55 LET

Preboj z metodo "pipe roof"

stran 4

Pet direktorjev o premogu nekoč in danes

stran 16

Rudar je kronis razvoja premogovnika

stran 20

VESEL BOŽIČ IN SREČNO 2009!

Preboj z metodo "pipe roof"

stran 4

Pet direktorjev o premogu nekoč in danes

stran 16

Srečno, naprej Rudar!

stran 32

Knapovska dolina v očeh fotografa

stran 36

VSEBINA

4 | Preboj z metodo »pipe roof«

6 | Zaključen razpis zbiranja idej za učinkovito rabo energije

7 | Doseganju plana naproti

8 | EURACOAL – glas »premog« v Bruslju

10 | Na skupni seji občinskih svetov o razvoju energetike

12 | Inventura 2008

13 | Občani cenijo varnost

14 | Razvojna konferenca SAŠA regije

15 | Obisk srbske delegacije

16 | Pet direktorjev o premogu nekoč in danes

19 | V spomin sv. Barbare

20 | Rudar je kronist razvoja premogovnika

21 | Sprejem za sodelavce pri videoprenosu iz jame

22 | Pisalo se je leto 2008

24 | Izobraževalni center Skupine Premogovnik Velenje

26 | Izbirate poklicno pot? Iščete zaposlitev?

28 | Novoletne čestitke

30 | Na obisku: Teodor Jelen

32 | Srečno, naprej Rudar!

34 | Moštvo vodim, kot da je moje

36 | Knapovska dolina v očeh fotografa

37 | Gostoval je odlični orkester Slovenske vojske

38 | Potopis: Egipt, 2. del

40 | Zdravje

42 | Za Barbaro je teklo 39 ekip

43 | Nagradna križanka: Presta

MINEVA PRELOMNO LETO

Za Premogovnikom Velenje je leto, ki je bilo v marsičem prelomno – uspeli smo izpeljati številne dogodke, projekte in akcije, ki so odmevali v javnosti. Obenem pa smo se – predvsem v 2. polovici leta – soočili z izjemno zahtevnimi pogoji dela, kar je bilo za rudarje izredno garaško, a smo tudi zaradi njihove prizadevnosti, vneme in zagnanosti kljub neugodnim in težavnim razmeram uspeli izpolniti pričakovanja.

Letos smo prvič v zgodovini Premogovnika Velenje prešli na odkopno dolžino 210 metrov in zagon najdaljšega odkopa pospremili še z enim zgodovinskim trenutkom – prvič smo se iz jame na površino preko optičnih kablov javili v živo. Sliko in zvok smo prikazovali na svetovnem spletu. V času prenosa je bil naš internetni portal oblegan z vseh kontinentov.

Da nam vedno večji izziv predstavljajo trgi izven Slovenije, predvsem v JV Evropi, dokazuje tuzelski rudnik Mramor, kjer smo septembra zagnali prvi mehanizirani odkop, pri katerem so sodelovali strokovnjaki iz Premogovnika in HTZ Velenje. V Premogovniku Velenje smo letos 4 milijone ton nako-panege lignita skoraj v celoti prodali TE Šoštanj za proizvodnjo električne in toplotne energije, z dodatno pogodbo smo 60.000 ton našega premoga letos namenili tudi TE Trbovlje. Kažejo se možnosti, da bi to sodelovanje še razširili in v letih od 2009 do 2012 v Trbovlje prodali od 150.000 do 200.000 ton premoga letno.

Poslovanje Premogovnika Velenje bo tudi v prihodnjem letu temeljilo na procesu proizvodnje premoga ter prodaji naših znanj in storitev ter s tem večanju skupnega prihodka Skupine Premogovnik Velenje. Iskati moramo nove tržne priložnosti izven osnovnega procesa proizvodnje premoga tako v matičnem podjetju kakor tudi v naših glavnih povezanih družbah HTZ, RGP, PV Invest in GOST. V letu 2009 bo število zaposlenih v odvisnih družbah prvič presešlo število zaposlenih v matični družbi. Z ustanavljanjem novih delovnih mest pa moramo nadaljevati tudi v prihodnje. Osnovni cilj vseh povezanih družb je postopno zmanjševanje odvisnosti od matičnega podjetja. Ta cilj trenutno najbolj izrazito dosegajo v družbi RGP, za katero bo letošnje leto zelo uspešno. Skoraj vse prihodke, ki bodo letos presegli 12 milijonov EUR, bodo ustvarili na zunanjih trgih in izven proizvodnje premoga.

Pred nami je leto 2009, ki bo zaradi svoje dinamike izjemno zahtevno. V prvi polovici leta se bomo morali močno angažirati, da bomo sledili potrebam po premogu v TEŠ, kjer bodo nato v drugi polovici leta izvajali obsežnejše remonte termoenergetskih naprav. Najbrž se bodo pričele še bolj izrazito kazati tudi posledice gospodarske krize, na katero se pripravljamo tudi v Premogovniku Velenje, da se bomo znali pravilno odzvati.

Spoštovani sodelavke in sodelavci, leto, ki je pred nami, ne bo lahko. Trdo bo treba poprijeti že takoj na začetku leta, ampak tega smo v Premogovniku Velenje vajeni. Vsem zaposlenim v Skupini Premogovnik Velenje želim uspešno in predvsem varno delo v letu 2009. Uresničijo naj se vam tudi načrti, ki jih snujete v krogu svojih najbližjih. Želim vam, da izberete takšne poti, ki vas vodijo v pravo smer ter med ljudi, ki vas bogatijo in osrečujejo. SREČNO!

dr. Milan Medved, direktor

Časopis Premogovnika Velenje
in povezanih družb,
december 2008, številka 11

IZDAJATELJ

Premogovnik Velenje

UREDNIŠTVO

Glavna in odgovorna urednica:
Diana Janežič
Novinarka in lektorica:
Dragica Marinšek
Naslov: Uredništvo Rudarja,
Partizanska 78, 3320 Velenje,
tel. 03/899-6396, faks 03/5869-
131, e-pošta: diana.janezic@rlv.si

UREDNIŠKI ODBOR

Tadeja Mravljak Jegrišnik, pred-
sednica, Diana Janežič, glavna in
odgovorna urednica, Dragica Ma-
rinšek, lektorica, Ivo Hans Avber-
šek, oblikovalec, Pavel Skornšek,
Proizvodnja, Branko Mlinšek, svet
delavcev, Tomo Lipnik, sindikat,
Helena Šumah, HTZ Velenje IP

OBLIKOVANJE

Ivo Hans Avberšek, Studio HTZ
Velenje, e-pošta: ivo.avbersek@
rlv.si

TRŽENJE OGLASOV

Studio HTZ Velenje, kontakt:
David Koren, e-pošta: narocila.
studiohtz@rlv.si, tel. 03/5871-774,
GSM 051-301-634,

TISK

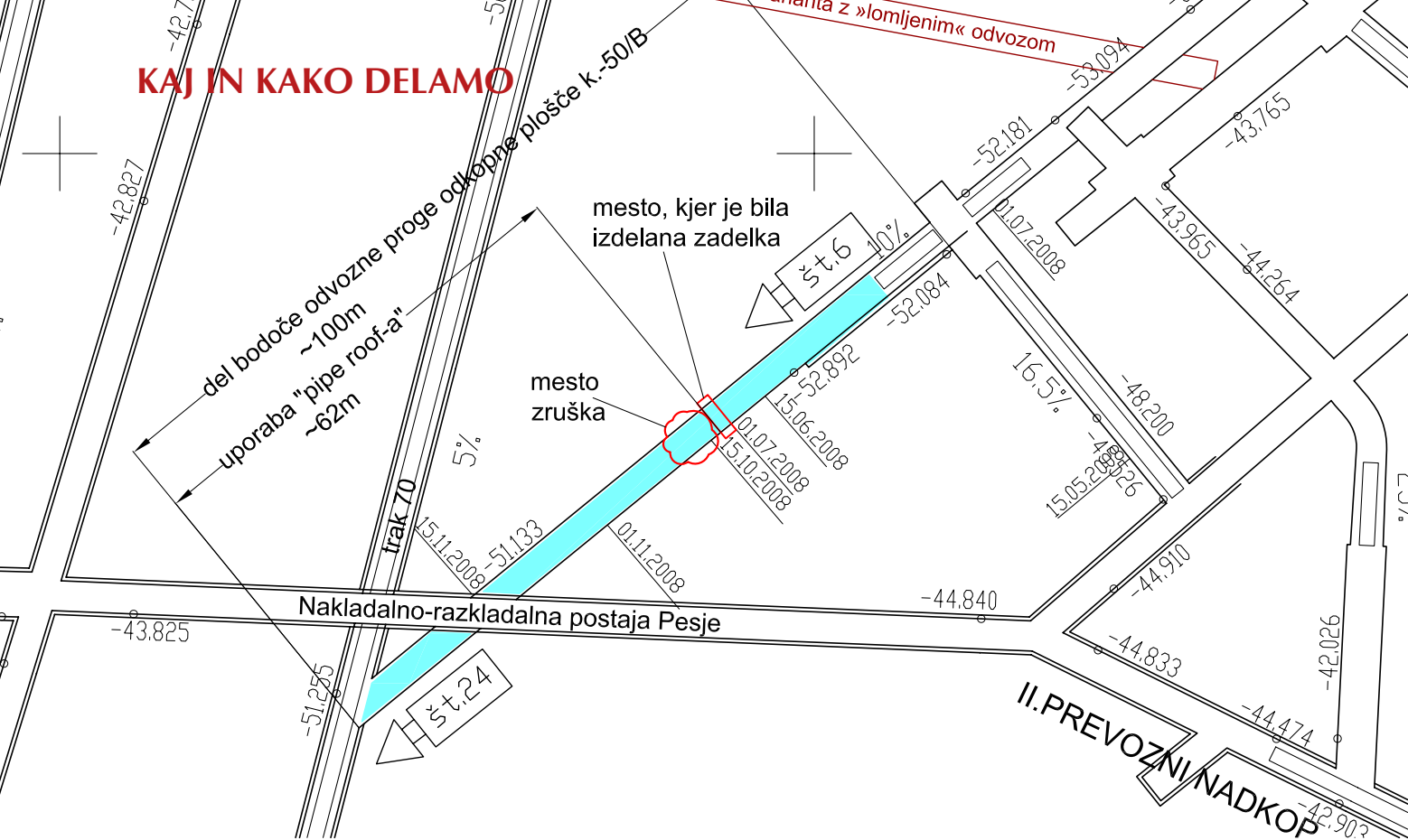
Studio HTZ, d. o. o., Velenje

NAKLADA

4000 izvodov
Mesečnik Rudar prejemajo zapo-
sleni v Skupini Premogovnik Ve-
lenje in člani Kluba upokojencev
Premogovnika Velenje brezplačno.
Davek na dodano vrednost po
stopnji 8,5 %. Poština plačana
pri pošti 3320.

NASLOVNICA:
Zimska pravljica
foto Hans

KAJ IN KAKO DELAMO

Izdelava dela odvozne proge odkopnih plošč A in B na etaži k.-50 v jami Pesje v težkih geološko-geomehanskih razmerah.

PREBOJ Z METODO »PIPE ROOF«

Uspešno je bil izdelan del odvozne proge odkopnih plošč A in B na etaži k.-50 v jami Pesje skozi razrušeno krovino z metodo »pipe roof«.

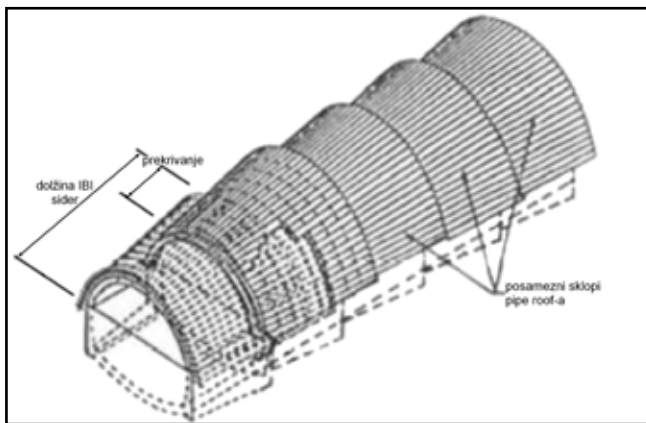
V jami Pesje poteka priprava etaže K.-50. Prognoza za izdelavo skupne odvozne proge za odkopni plošči A in B je napovedovala prehod iz premoga v glinovec oziroma premoško glino cca. 50 m pred prebojem (trak 70). 19. junija letos, ko je bilo do preboja proge za trak 70 še približno 65 m, je prišlo do večjega zruška na pripravskem delovišču št. 6, ki je izdelovala omenjeno progo. Pokazalo se je, da je bil prehod iz premoga v glinovec oziroma premoško glino približno 15 m pred prognoziranim. Zaradi tega je bilo pripravsko delovišče št. 6 ustavljeno. Takoj smo pristopili k saniranju zruška z izdelavo zadelke ter zalitjem območja za zadelko z zaplavnimi mešanici na osnovi EF-pepela.

Sanaciji zruška je sledilo vrtanje vrtine za ugotavljanje strukture hribine po projektirani trasi proge. Rezultati vrtanja na 40 m dolgi vrtini so pokazali močno tektonsko porušeno (zdrobljeno) hribino – premoško glino, glinovec. Že v času sanacije zruška smo pristopili k iskanju nove trase odvozne proge za primer, da izdelava le-te po pro-

Metoda »pipe roof«

Pipe roof (ang. »ceвна streha«) je način utrjevanja stropa pred čelom pripravskega delovišča. Izvede se z uvrtanjem IBI-sider po obodu jamske proge, predvsem v območju »kape«, v čelno steno. IBI-sidro je votlo sidro (cev) z vrtalno krono na koncu ter že vgrajenimi pakerji, ki preprečijo iztekanje injektiranega medija. Z njim se izdelava vrtine in se ga ne izvleče. Skozi IBI-sidro se lahko v vrtino in njeno okolico injektira različne vrste injekcijskih medijev. V tem primeru smo prvič uporabili dvo-komponentna materiala Marithan in Mariflex.

Za vgradnjo IBI-sider je bila uporabljena vrtalna garnitura Diamec 232, ki je bila nameščena na ročico napredovalnega stroja. Za injektiranje Mariflexa in Marithana je bila uporabljena črpalka na pnevmatski pogon podjetja Weber.

Skica napredovanja z metodo »pipe roof«

Varovanje močno razrušene čelne stene (sidra Weidman) in »pipe roof« (IBI-sidra + Marithan).

IBI-sidro in injektiran Marithan, ki je po razpokah prodril v hribino.

Preboj pripravskega delovišča št. 24.

jektirani trasi zaradi izredno zahtevnih geološko-geomehanskih razmer ne bo možna.

Analiza variante obratovanja odkopnih plošč A in B z »lomljenim« odvozom je pokazala negativne posledice, predvsem z vidika odvoza nakopanega premoga (dodatni transportni trak, lomljen odvoz itd.). Zaradi tega smo pričeli z iskanjem tehničnih rešitev, ki bi omogočale zanesljivo in varno izdelavo preostalega odseka odvozne proge po projektirani trasi, kljub temu da je obstajala bojazen, da se bodo zaradi slabih geološko-geomehanskih razmer pojavile večje deformacije v razkladalno-nakladalni postaji za jamo Pesje. Ravno na tem območju je namreč potekala tudi trasa projektirane jamske proge (na odseku, dolgem približno 20 m) pod nakladalno-razkladalno postajo za jamo Pesje (razdalja med tlemi ene in stropom druge proge je samo 2,4 m).

Priprava dela, Tehnične službe, skupina za razvoj jamskega vrtnanja in izvajalec obrat Priprave so skupaj »pripravili« tehnične rešitve (tehnologijo) za nadaljevanje izdelave odseka odvozne proge.

Tehnologija je temeljila na naslednjih ukrepih:

- utrjevanje hribine v stropu pred pripravskim deloviščem po metodi »pipe roof« z uporabo IBI-sider in pen Mariflex in Marithan (s tem bi razrušeno hribino povezali, zlepili in varovali že izdelan jamski prostor pred vdori

Lastnosti uporabljenih materialov za injektiranje

Mariflex (S/GE 10 in S/GE 20) je dvokomponentna fenolna pena, ki ima izolacijske in podporne lastnosti. Uporablja se za vezavo zdrobljene in razpokane hribine. Primerna je za uporabo v podzemnem rudarstvu, metanskih in nemetanskih razmerah. Je negorljiva. Meša se v razmerju 4 : 1 (smola : pospeševalec). Po mešanju se takoj tvori gosta pena. Svoj volumen poveča za 30 do 40-krat. Ciljne lastnosti se dosežejo v 5 min. Kapaciteta vgrajevanja je do 30 m³/h. Peno Mariflex (S/G 10 in S/G 20) lahko uporabimo za zapolnitev praznin, tvorjenje izolacijske obloge, izdelavo pregrad in zapiranje starih del, utrditev razrušene hribine idr.

Marithan LP je dvokomponentna poliuretanska smola, ki je namenjena za utrjevanje zdrobljene hribine. Uporabljata se dve komponenti, ki se mešata v razmerju 1 : 1. Tvori se gosta poliuretanska smola, ki v 5 minutah doseže polno trdnost. Pri reakciji obeh komponent smola le malo ekspandira, volumen se poveča za dvakrat, sprosti pa se tudi določena količina toplote. Proizvajalec Mariflexa in Marithana je podjetje Weber.

KAJ IN KAKO DELAMO

razrušene hribine v njega),

- izdatno sidranje čelne stene proge s kompozitnimi in ČBR-sidri,

- korak izkopa 0,6 m; če bodo dopuščale razmere, pa 1,2 m.

Za preprečitev oziroma zmanjšanje vplivov izdelave proge na rudarske objekte v neposredni bližini trase proge so bili predvideni in izvedeni tudi naslednji ukrepi:

- tla nakladalno-razkladalne postaje za jamo Pesje so bila v območju, pod katerim je napredovala št. 24, dodatno utrjena z injektiranjem pen Mariflex in Marithan,

- območje preboja proge za trak 70 je bilo posidrano z vravnimi sidri, dolžine 5 m (na vsako stran križišča, v dolžini 15 m z gostoto 1 sidro/m²).

Za izdelavo preostalega odseka odvozne proge po iz-

brani tehnologiji je bila izbrana »gradbena številka 24« obrata Priprave.

Z uporabljeno tehnologijo in ukrepi je bil 26. novembra uspešno izveden preboj pripravskega moštva št. 24 v progo odvoznega traka 70. Seveda je treba poudariti, da je bilo to možno le z resnim, predvsem pa s preudarnim delom moštva št. 24.

Z uspešno izdelavo odseka odvozne proge in s prebojem za trak 70 so dani pogoji za izvedbo optimalnega odvoza premoga z dveh odkopnih plošč (A in B et. K.-50), s katerih bomo v letih 2009 in 2010 odpeljali več kot 2,8 mio ton nakopanega premoga.

Marko Čerenak,

Marijan Lenart

Foto: OSNT, Tehnične službe

ZAKLJUČEN RAZPIS ZBIRANJA IDEJ ZA UČINKOVITO RABO ENERGIJE

Z gospodarnejšim ravnanjem z energijo in uporabo sodobnih proizvodnih in energetske tehnologij je možno znižati porabo energije tudi za več kot 20 odstotkov ter s tem povečati konkurenčnost in zmanjšati obremenjevanje okolja.

S tem namenom smo tudi razpisali in izvedli natečaj za zbiranje idej, s pomočjo katerih bi lahko povečali energetske učinkovitost podjetja oziroma zmanjšali porabo energije (električna energija, toplotna energija, voda, komprimiran zrak, goriva ...).

Na razpis za učinkovito rabo energije je prispelo 20 idej. Sodelovalo je 11 sodelavcev, nekateri so prijaviili več koristnih predlogov. Pri pregledu predlogov ugotavljamo, da so večinoma izvedljivi, od tega je nekaj precej kompleksnih in bodo zahtevali izvedbo podrobnejših investicijskih elaboratov z oceno. Med drugim je bila predlagana tudi investicija v pokrito parkirišče z namestitvijo fotovoltaičnih panelov, kar je izvedljivo, vendar zahteva poglobljeno analizo.

Vse predloge je skrbno pregledala komisija, ki so jo sestavljali Andrej Kotnik, mag. Dušan Puc in Bojan Jezernik.

Na prvo mesto smo postavili ureditev izklapljanja računalnikov izven delovnega časa (zaradi obstoječega sistema to trenutno ni možno), za kar smo prejeli dva predloga, in sicer s strani Boštjana Škarje in Gregorja Jeromla. Pri izbiri je bilo odločilno, da je predlog možno izvesti z manjšimi vložki in so prihranki realno dosegljivi.

Drugi predlog, ki ima v tem trenutku največje realne možnosti za izvedbo, je uporaba jamske vode pri močenju premoga, kar sta skupaj predlagala Aleksander Drev in Pavle Skornšek. Za večino tehnoloških procesov se na-

mreč v tem trenutku uporablja pitna voda. Predlog je osnova za nadaljnje aktivnosti na tem področju, iz njega se je razvila programska naloga.

Izmed prispelih idej sta jih največ skupno predlagala Aleksander Drev in Simon Lampret ter so se nanašale na investicije v energetiki ter Peter Majhenič za predloge racionalizacije razsvetljave v jami, za kar si zaslužijo pohvale.

Kot smo napovedali že v razpisu, smo nagrade in pohvale podelili na praznovanju sv. Barbare. Realizacija vseh koristnih predlogov poteka skozi inovacijsko dejavnost v Premogovniku Velenje.

Stane Blagotinšek

DOSEGANJU PLANA NAPROTI

Ob koncu leta se je stanje na vseh treh delujočih odkopih – G2/B, -120 A in Y – dokaj normaliziralo. Polovica načrtovanega odkopa prihaja iz južnega krila jame Preloge, z odkopa -120 A, drugo polovico prispevata odkopa v G-področju jame Preloge in Y v jami Pesje.

Glavni tehnični vodja **mag. Marjan Kolenc** je takole povzel proizvodnjo v zadnjem mesecu leta: »Konec novembra je odkop Y pričel dajati načrtovano proizvodnjo. V decembru je napredoval le podkopno, brez pridobivanja premoga iz stropa. Dosegal je štiri reze na dan z delnim uravnavanjem sekcij. S takšnim tempom naj bi nadaljeval še nekaj časa, pričakujemo pa, da bomo v nadaljevanju lahko pridobivali tudi premog iz stropa. Pri takšnem napredovanju se hitro spremeni plinsko stanje in zato smo morali povečevati zračenje in občasno odkop razplinjevati. Odkop G2/B je po rekordni 210-metrski dolžini po šestnajstih delovnih dneh prešel na dolžino 192 metrov. Na tej dolžini naj bi deloval 57 delovnih dni, pridobili naj bi okoli 350.000 ton premoga. Zaenkrat odkop še ne daje rezultatov, ki smo jih pričakovali in načrtovali. Vzroki za to so predvsem v zatesnjenem ustju dostavne proge, v napredovanju po diagonali, pojavilo se je nekaj elektrostrojnih težav, poleg tega je na tem odkopu premalo zaposlenih.«
Po veliko letih, ko smo delovno leto zaključevali pred božičem, bo letos trajalo do 30. decembra. Težave, ki so se pojavljale na vseh treh odkopih, so nakopičile velik primanjkljaj premoga in so nas privedle do

sprejetja organizacijskih ukrepov in sprememb delovnega koledarja.

Mag. Kolenc: »Kaže, da bomo primanjkljaj proizvodnje, ki se je glede na letni delovni načrt nabral od poletja, predvsem na odkopu Y, do konca leta premostili. Vključili smo dodatne delovne dni – od septembra so bile delovne vse sobote, delali smo zadnji teden v oktobru, ki je bil z letnim delovnim koledarjem predviden prost, dodali smo delovne dni konec decembra. Uvedli smo delo v štirih izmenah na odkopu -110 A.

Dobro pa je, da smo dosegli boljšo kurilno vrednost premoga, kot smo jo načrtovali. Predvidevamo, da bo konec leta proizvodnja za okoli 1.000 TJ nižja od načrtovane, na drugi strani pa bomo nekaj premoga prodali iz zaloge na deponiji in HSE bo odkupil 600 TJ manj energije.

Tako večjega negativnega vpliva na poslovanje ne bomo zabeležili. Odkopali bomo okoli 400.000 ton premoga manj, kot smo načrtovali; odkop bo težak okoli 4 milijone ton.«

Diana Janežič

DELOVNI KOLEDAR ZA DECEMBER

Zadnji redni delovni dan je torek, 23. decembra. Izvoz iz jame bo organiziran ob 12. uri, ob 20. uri in ob 4. uri 24. decembra. Za vse zaposlene je organizirana pogostitev v prezivnici in novi jedilnici.

Sobote 6., 13., 20. in 27. decembra so rdeče dneve za delavce, vezane na proizvodnjo.

Za delavce v proizvodnji so poleg naštetih sobot rdeče tudi dnevi: nedelja, 28., ponedeljek, 29., in torek, 30. decembra.

V sredo, 24. decembra, je kolektivni dopust za vse zaposlene.

Sreda, 31. decembra, je neplačana prosta dnina za vse zaposlene.

PROIZVODNJA NOVEMBER 2008

odkop	načrtovano	doseženo	+/-	%	ton na dan
G2/B	110.400	104.881	-5.519	95,00	4.370
PLOŠČA Y	88.800	46.266	-42.534	52,10	1.928
- 120/A	192.000	266.944	34.944	118,20	9.456
Proizvodnja	391.200	378.091	-13.109	96,65	15.754
Priprave	16.800	16.658	-142	99,15	694
Skupaj PV	408.000	394.749	-13.251	96,75	16.448

EURACOAL – GLAS »PREMOGA« V BRUSLJU

Evropsko združenje za premog in lignit – EURACOAL je ena izmed mnogih lobističnih organizacij v Bruslju. Na ravni Evropske unije, predvsem pri Evropski komisiji in v Evropskem parlamentu, zastopa interese premogovne industrije, predstavlja glas premoga v Bruslju in Evropi. V začetku septembra 2008 sem se jim pridružil pri njihovih aktivnostih.

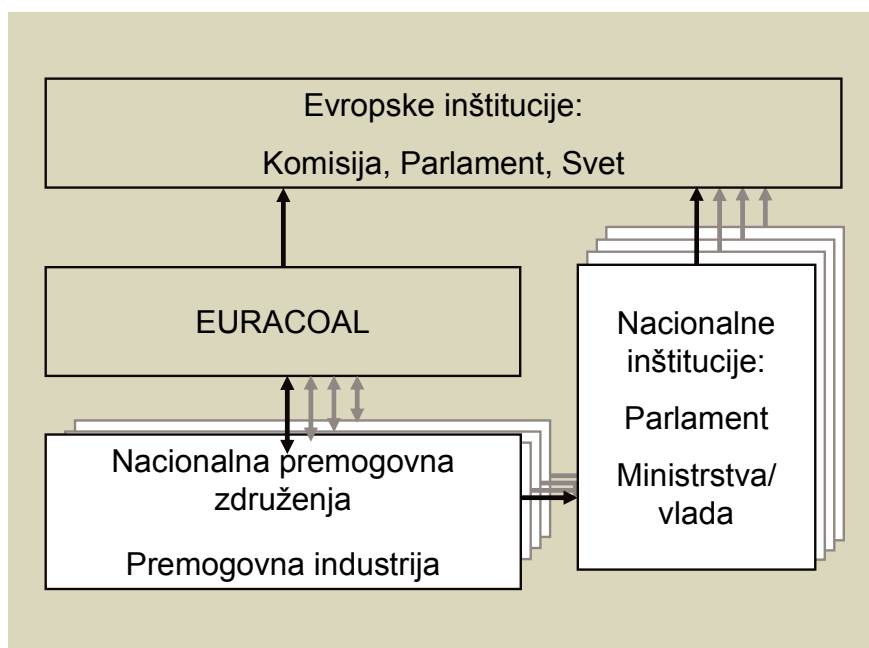
Ustvarjalci EU-politike v zadnjih letih promovirajo in iščejo način razvoja čistejših virov energije. To so predvsem obnovljivi viri. Ti predstavljajo alternativo premogu in lignitu, katerih uporaba v sedanjih termoelektrarnah povzroča veliko emisij ogljikovega dioksida (CO₂). CO₂ je eden izmed toplogrednih plinov, za katerega je EU določila cilj 20-odstotnega znižanja emisij do leta 2020, glede na izhodiščno leto 1990.

V primeru, da bo po letu 2012 dosežen nov mednarodni sporazum, pa za 30 odstotkov. Prekomerne emisije toplogrednih plinov so eden glavnih vzrokov za segrevanje ozračja in podnebnih sprememb, ki jih v zadnjem času že vsi opazimo in občutimo.

NEGATIVNA PODOBA PREMOGA

Imidž premoga in mnenje širše javnosti v EU o njegovi uporabi sta tako postala zelo negativna. Premogovne termoelektrarne namreč različno, glede na vrsto premoga in tehnologijo, v primerjavi z ostalimi energenti emitirajo največ CO₂ v ozračje. Tako imajo, na primer plinske elektrarne okoli trikrat manj emisij CO₂ na enoto proizvedene električne energije.

Glavni okoljski izziv, na katerega bo morala odgovoriti industrija, je zmanjšanje CO₂-emisij in s tem zmanjšanje globalnega segrevanja ozračja. V EU poteka široka razprava o t. i. zajemanju CO₂, transportu in skladiščenju le-tega (CCS – angl.

carbon capture and storage).

V letu 2005 je bila ustanovljena Evropska tehnološka platforma za elektrarne na fosilna goriva z ničnimi emisijami – ETP ZEP (ZEP), v kateri sodelujejo večji evropski proizvajalci električne energije in opreme, znanstveniki, okoljevarstveniki in Evropska komisija. Cilj je razvoj CCS-tehnologije v takšni meri, da bo komercialno razpoložljiva do leta 2020.

Prisoten sem bil na dveh skupščinah ZEP-a, kjer so predstavili trenutno stanje in smernice. Za zajem CO₂ v elektrarnah preučujejo tri tehnologije: uplinjanje premoga in zajem CO₂ pred izgorevanjem (IGCC in oxy-fuel) ter zajem CO₂ po izgorevanju.

Trenutno potekajo v Bruslju pogo-

vari med Evropsko komisijo, parlamentom in svetom za sprejetje novega svežnja zakonodajnih aktov za zmanjšanje emisij toplogrednih plinov. Ta vključuje predvsem CCS, Evropski sistem trgovanja z emisijami (EU ETS) in obnovljive vire. Z vidika premoga je v obravnavi kar nekaj potencialno škodnih predlogov. Tako bi, na primer, bila gradnja novih TE na premog po letu 2015 obvezna s CCS tehnologijo – z zajemom CO₂ in s skladiščenjem.

VLOGA LOBIRANJA

V dvanajstih tednih mojega bivanja v Bruslju in dela za EURACOAL sem se udeležil številnih aktivnosti, povezanih s predlaganim zakonodajnim svežnjem. Zelo pomembne

so lobistične aktivnosti, preden je osnutek zakonodaje narejen, ali kot pravijo v Bruslju – delovati, ko trava še raste.

Aktivno je treba spremljati delo Evropske komisije, ki praviloma pripravlja zakonodajo na nivoju EU. To zakonodajo morajo prek izdanih direktiv in regulativ upoštevati vse države članice.

V Evropskem parlamentu (EP) sem se udeležil dveh okroglih miz na temo premoga, ki jih je organiziral EURACOAL. Prisotni so bili člani držav EU in ključni evropski poslanci (poročevalci in njihovi pomočniki). V diskusiji so izpostavili vplive sprememb zakonodaje na premogovno industrijo. Podobno so bile s strani industrije (lobistov) v EP organizirane različne tematske večerje.

V začetku oktobra je parlamentarni odbor za okolje, javno zdravje in varnost hrane (ENVI) glasoval o zakonodajnem svežnju. Zadevo smo pozorno spremljali v EURACOALU. Preučili smo vse predlagane spremembe obstoječe zakonodaje in nato sestavili pozicijski dokument. Ta zajema ključne predlagane spremembe, ki bi lahko škodno vplivale na bodočo vlogo in uporabo premoga v EU.

Dokument nato služi za komunikacijo in obveščanje parlamenta, komisije in držav članic. Za uspeh v Bruslju morajo nacionalne vlade prek Evropskega sveta in Komisije podpirati pozicijo premogovne industrije.

Karakteristika energetskega trga je namreč konkurenca in boj med glavnimi energenti – premogom, nafto, plinom in nuklearno energijo.

»BRUSELJSKA BIROKRACIJA«

EURACOAL za svoje člane organizira več srečanj prek različnih odborov. V odboru za okolje smo obravnavali vplive predlaganih omejitev emisij plinov, nove tehnologije in demonstracijske TE.

V odboru za splošne zadeve je bila predstavljena nemška študija vpliva trgovanja z emisijami ter predelava premoga v gorivo/nafto (CTL).

Cene, transport in projekcije za premog smo obravnavali v okviru od-

Z leve proti desni: generalni sekretar dr. Thorsten Diercks, tajnica Marquerite Johnson, mag. Matjaž Kamenik, pomočnica sekretarja Gitta Hulik in računovodkinja Viviane Labeau.

bora za trg.

Za Skupino Premogovnik Velenje bo v prihodnje pomembno delo tehnološkega odbora. V njem obravnavajo ideje in projekte, primerne za prijavo na EU-sklad za premog in jeklo – sofinanciranje iz EU. Prepričan sem, da bo delo odbora pripomoglo tudi pri uresničevanju naših projektov.

MAJHNA EKIPA – UČINKOVITO DELO

Naj predstavim še ekipo EURACOALA v Bruslju, ki je glede na veliko število aktivnosti in delo, ki ga opravlja, presenetljivo majhna. Generalni sekretar je dr. Thorsten Diercks, (mimogrede, letos je obiskal tudi Premogovnik Velenje, op. ur.), njegova pomočnica je Gitta Hulik, tajnica je Marquerite Johnson, računovodkinja Viviane Labeau.

Dvanajst tednov sem bil član ekipe tudi jaz. Po svojih najboljših močeh sem jim pomagal pri delu. Tako kot vsak začetek je tudi moj zahteval prilagajanje, osvojitve novih angleških izrazov in fraz, skratka delo in učenje.

Kot sem že omenil, sem moral preučiti trenutno glavne EU-teme, ki zadevajo premog: trgovanje z emisijami, zajem CO₂ iz TE in omejevanje emisij. Pri tem so mi veliko pomagali

zaposleni na EURACOALU in združenju za nemški črni premog (GVSt), s katerimi si EURACOAL deli pisarne. Odnosi in komunikacija so bili zelo topli, odprti in prijazni, kar me je pozitivno presenetilo.

V Bruslju deluje veliko ljudi iz cele Evrope; pravijo, da je »tujcev« okoli 60 odstotkov. Veliko je odborov EP, direktoratom EK, lobističnih združenj in kratic, ki se redno uporabljajo v pogovorih. Upoštevati je treba številne interese in stališča držav članic, ogromno je komuniciranja in obveščanja. Tako sem se dnevno srečeval s številnimi novimi obrazi in z imeni.

Večkrat doma uporabimo izraz bruseljski birokrati, kar nekako drži. Po drugi strani pa si takšnega ogromnega aparata, kot so EU inštitucije, brez birokracije ne moremo predstavljati. Tukaj EURACOAL gradi mostove, ki širijo stališče in glas premoga. Ta bo namreč v svetu še dolgo prisoten kot eden glavnih energetskih virov.

mag. Matjaž Kamenik

NA SKUPNI SEJI OBČINSKIH SVETOV O RAZVOJU ENERGETIKE

Na 3. izredni seji svetov Mestne občine Velenje, Občine Šoštanj in Občine Šmartno ob Paki, ki so jo v veliki dvorani Hotela Paka pripravili v sredo, 10. decembra, so članice in člani svetov obravnavali vizijo razvoja energetskega gospodarstva v Šaleški dolini.

Na izredni seji so poleg svetnikov treh občin sodelovali tudi minister za gospodarstvo dr. Matej Lahovnik in predstavniki energetike dr. Jože Zagožen in mag. Viljem Pozeb v imenu Holdinga Slovenske elektrarne, Premogovnik Velenje je zastopal direktor dr. Milan Medved, Termoelektrarno Šoštanj pa direktor dr. Uroš Rotnik.

Uvodoma je župan Mestne občine Velenje **Srečko Meh** predstavil izhodišča za razpravo o pomenu bloka 6 za Šaleško dolino. »Na delovanje in razvoj Termoelektrarne Šoštanj in Premogovnika Velenje s predvidenimi izkopi do leta 2050 je vezan razvoj doline, gre tudi za kakovostno bivanje, zdravo okolje, delovna mesta. Potrebno je razumeti skrb lokalnih skupnosti, da želimo izvedeti, kakšna so stališča vodstev omenjenih družb ter zagotovila HSE in Vlade RS o zagotavljanju potrebnih sredstev za nadaljevanje investicije – tudi v omenjeni blok. Nenazadnje si lokalna skupnost želi približno enak položaj, kot ga imajo druga območja, ki so prizadeta zaradi zagotavljanja energetske oskrbe Slovenije.«

BREZ PREMOGA NE BO ŠLO

Direktor Premogovnika Velenje **dr. Milan Medved** je poudaril, da so prav energetske družbe tiste, ki morajo kazati veliko mero družbene odgovornosti. »Zavedamo se, še posebej v JV regiji, da brez premoga ni energetske prihodnosti: premog bo imel zelo pomembno vlogo pri preskrbi človeštva z električno in s toplotno energijo tudi v naslednjih desetletjih.

Premoga ne propagiramo kot idealni

Udeleženci skupne seje so pozorno prisluhnili predstavljenim podatkom in argumentom.

energent, saj se v Šaleški dolini močno zavedamo, da nosi tudi velike obremenitve za okolje. CO₂, okrog katerega je veliko govora, predstavlja seveda velik problem in tudi drugi toplogredni plini, vendar moramo s tem živeti. Vse raziskave kažejo, da bo komercialno izkoriščanje CO₂ možno šele po letu 2020. Mi moramo v tem času graditi nove proizvodne objekte in prav blok 6 je pravi odgovor na to.«

Dr. Medved je še dodal: »V energetskem sektorju imamo dve ključni in zelo pomembni nalogi: potrebno je modernizirati termoenergetske objekte, da bomo ljudje, ki živimo v okoljih, kjer se proizvaja električna energija, živeli v človeka vrednem okolju, treba je graditi nove termoenergetske objekte tudi zaradi večja

nja izkoristkov, tako v proizvodnih parametrih kakor tudi ekonomskih, po drugi strani je potrebno še naprej modernizirati pridobivanje premoga. To se zavedajo tudi v JV regiji.

Pridobivanje premoga moramo modernizirati zaradi treh ključnih razlogov: prvi je modernizacija dela, drugi varstvo pri delu in tretji rentabilnost poslovanja premogovnikov.«

VELIKA ENERGETSKA ODVISNOST

V razpravo se je vključil tudi minister za gospodarstvo RS **dr. Matej Lahovnik**, ki je uvodoma povedal, da je Slovenija med državami, ki so energetske bolj odvisne od uvoza, zato kot minister podpira tako blok 6 Termoelektrarne Šoštanj kot blok 2 Nuklearne elektrarne Krško.

V Republiki Sloveniji bomo potrebovali oba omenjena bloka, da bomo lahko zagotovili energetska neodvisnost države. Ministrstvo za gospodarstvo bo postopke za izvedbo investicije v Blok 6 pospešilo, kolikor bo lahko, ker bo s tem pospešena rast celotnega gospodarstva. Potrebno pa je zagotoviti financiranje, saj zaključene finančne konstrukcije sedaj še ni. Če investicije v šesti blok TEŠ ne bi bilo, je namreč ogrožena celotna energetska prihodnost doline in s tem posledično več kot polovica delovnih mest, tudi podjetij, povezanih z energetiko.

Direktor Termoelektrarne Šoštanj **dr. Uroš Rotnik** je povedal, da je Šaleška dolina v Sloveniji po proizvedeni energiji na prvem mestu, saj je proizvedemo več kot tretjino. Z blokom 6 bi dosegli bistveno večji izkoristek ter pripomogli k čistejšemu okolju.

VLOGA HSE

Direktorja Holdinga Slovenske elektrarne (HSE) **dr. Jože Zagožen in mag. Viljem Pozeb** sta svetnikom zadržala, da šesti blok TEŠ ni vprašljiv, vprašanje je le, kako ga izpeljati v gospodarski krizi. »Dobro je, da lokalne skupnosti podpirajo investicijo bloka, zavedati pa se je potrebno, da morajo biti njihove zahteve primerne zmožnostim. Vloga HSE je, da združi sredstva in jih vložijo v investicije,

ki jih ocenjuje kot najbolj primerne. Trenutno je to gotovo tudi šesti blok TEŠ, pa vendar tudi druga okolja pričakujejo podobne investicije. Ekonomika tega projekta je še vedno pozitivna,« je povedal dr. Zagožen.

Mag. Pozeb ga je dopolnil: »V HSE imamo kar nekaj scenarijev glede financiranja šestega bloka. Obstaja zelo majhna možnost, da bi to investicijo lahko financiral samo HSE. V dogovoru smo z drugim energijskim stebrom, ki je pripravljen vlagati v HSE in tako posredno financirati šesti blok TEŠ. To je eden izmed scenarijev, ki ga bomo predstavili lastniku.«

PODPORA BLOKU 6

Ob koncu izredne seje so udeleženci sprejeli sklepe, da podpirajo izgradnjo novega, tehnološko in skladno z ekološkimi standardi zasnovanega termoelektrarnega objekta bloka 6, kot je opredeljen v Resoluciji o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007-2023, zaradi varne in kakovostne oskrbe z električno energijo v Sloveniji, s predvidenim dokončanjem izgradnje najkasneje v letu 2014.

Vladi RS so svetnice in svetniki predlagali, da mora biti HSE omogočeno zagotavljanje Termoelektrarne Šoštanj takšno ceno za proizvedeno električno energijo, do bo le-ta zagotavljala ustrezen gospodarski položaj obeh

gospodarskih družb – Termoelektrarne Šoštanj in Premogovnika Velenje, kot tudi izvedbo odobrenih investicij, vključno z blokom 6.

Predlagali so ji tudi, da HSE omogoči in od njega zahteva zagotovitev sredstev za izvajanje Dogovora o medsebojnem sodelovanju med TEŠ in Premogovnikom Velenje ter občini Velenje, Šoštanj in Šmartno ob Paki za odpravo negativnih posledic obratovanja omenjenih energijskih družb, ki so že in še vedno nastajajo na infrastrukturnih objektih in na okolju.

Prav tako so vztrajali pri tem, da mora večinski lastnik Termoelektrarne Šoštanj in Premogovnika Velenje ostati država Slovenija, ker bi sicer lahko ob drugačni lastninski strukturi prišlo do večstranskih hujših dolgoročnih negativnih posledic v celotni Šaleški dolini.

Zahtevali so tudi, da se v primeru izvedbe lastninskega preoblikovanja Termoelektrarne Šoštanj del državnega premoženja prenese tudi na lokalno skupnost, da bo lahko ta vplivala na oblikovanje in realizacijo ciljev na področju izvedbe kvalitetnega prestrukturiranja energijskih dejavnosti v Šaleški dolini kot tudi na področju sanacije škod, ki so nastale zaradi pridobivanja premoga in električne energije.

Tadeja Mravljak Jegrišnik

KOPAČ VODI DIREKTORAT ZA ENERGIJO

Vlada je 10. decembra zamenjala generalnega direktorja Direktorata za energijo. Namesto dr. Igorja Šalamuna kot vršilec dolžnosti odslej direktorat vodi mag. Janez Kopač. Šalamunu bodo v skladu z dogovorom zagotovili ustrezno delovno mesto sekretarja, v šestih mesecih pa bo razpisan tudi natečajni postopek za novega generalnega direktorja. Predlog za razrešitev Šalamuna je podal minister za gospodarstvo Matej Lahovnik. Kopač je bil med drugim poslanec med leti 1990 in 2000, med letoma 2000 in 2004 pa minister za okolje, prostor in energijo.

ERICo V TUZLI

Nov projekt velenjskega Esotecha v TE Tuzla, za katerega je bila pogodba podpisana v začetku decembra, obsega izdelavo idejnega projekta novega sedmega bloka, z orientacijsko močjo 450 megavatov, študijo vplivov na okolje in investicijski program bodoče izgradnje.

Kot so povedali v Esotechu, so se dela pri idejnem projektu že pričela. »Tako po podpisu pogodbe smo imeli uvodni sestanek pri investitorju in uskladili metodologijo dela.«

Naročnik projektne dokumentacije, vredne 734.000 evrov, je Elektroprivreda BiH, partnerja Esotecha pa sta velenjski ERICo in CEE, Inže-

niring za energetiko in ekologijo iz Ljubljane.

Na vprašanje, kdaj bo novi blok postavljen, odgovarjajo, da bodo izdelavi projektne dokumentacije sledili novi razpisi za naslednje korake projektiranja in šele nato izvedba, saj gre za dolgoročno načrtovan projekt, katerega zaključek bo po trenutnih načrtih okoli leta 2020.

Esotech je v regiji jugovzhodne Evrope že prisoten; na bloku 5 v TE Tuzla zaključujejo transport žlindre in pepela, delajo na projektu gradnje drugega bloka v TE Plevlja, v regiji pa sodelujejo tudi z Gorenjem.

Energetika.NET

INVENTURA 2008

V Premogovniku Velenje od novembra poteka redni letni popis sredstev in dolgov za leto 2008, ki je bolj poznan pod terminom inventura. Trajal bo do konca januarja 2009, ko bodo zbrani vsi inventurni zapisniki in se bodo v poslovne knjige zabeležili vsi inventurni učinki.

Inventura je v prvi vrsti namenjena uskladitvi stanja v poslovnih knjigah z dejanskim stanjem, ugotovljenim s popisom. Predmet letne inventure so zgradbe, zemljišča, oprema, zaloge, naložbe, terjatve in obveznosti, denarna sredstva, kapitalske postavke ... torej vse kategorije, ki so evidentirane v poslovnih knjigah podjetja. Z inventuro ugotovljamo razlike med evidentiranimi in dejanskimi podatki, jih med seboj uskladimo in tako zagotovimo točnost dejanskega stanja. Vodja popisa za leto 2008 je **mag. Dragica Kotnik**, vodja Računovodske službe Premogovnika Velenje, ki je odgovorna za strokovno izvedbo popisa.

»Za nami je dokončno izveden le en del inventure, in sicer inventura materiala, preostali del inventure še izvajamo. Glede na dosednji potek sem zelo zadovoljna in pričakujem, da bodo vse aktivnosti opravljene v okviru rokovnika.

Ob tej priložnosti se kot vodja popisa zahvaljujem vsem sodelavcem pri letošnji inventuri, tako sodelavcem v popisnih komisijah kot tudi strokovnim sodelavcem, ki ponovno dokazujejo svojo odgovornost in priпадnost podjetju. Upam in želim si, da tako ostane tudi v prihodnje.«

ODLIČNI REZULTATI

V celotno inventuro je vključenih preko sto sodelavcev in tretjina teh je vezana na popis materiala, ki je potekal med 27. in 30. novembrom. Tudi letos je bil predsednik inventurne komisije **Miran Selan**. On in **Rajko Verbič**, vodja skladišča, sta z rezultatom letošnje inventure zelo zadovoljna, kajti ta je od lanskega boljši kar za 300 odstotkov.

Kako se to pokaže? **Rajko Verbič:**

»Lani smo, na primer, ugotovili 120.000 evrov plusa, letos pa »le« 36.000 evrov. Čim bližje je ta številka ničli, boljši je rezultat. Od ugotovljenih razlik namreč podjetje plača davek. Stvari smo torej že zelo popravili, še pa imamo možnosti za izboljšanje.«

Miran Selan je pohvalil odgovorno in resno delo vseh sodelujočih pri inventuri, tako članov popisnih komisij kot tudi sodelavca **Bojana Brčarja** iz Informatike in **Jureta Cirarja** iz podjetja M2M.

»Zahvaljujem se vsem vodjem služb, da so omogočili svojim sodelavcem sodelovanje v popisnih komisijah, še zlasti zato, ker so bile v tem času težave pri odkopavanju premoga in so bile vse sile usmerjene v doseganje letnega proizvodnega načrta.

Razumeli so, da je tudi inventura del dobrega poslovanja podjetja in da jo je po zakonodaji treba opraviti,« je poudaril Selan in dodal, da se mora za dober potek inventure uskladiti več dejavnikov, a je kljub vsej tehnologiji, elektronskemu popisovanju in vodenju podatkov vendarle odločilen človek.

Selan: »Člani popisnih komisij so stalni, letos smo zamenjali le dva predsednika, imajo izkušnje in znajo delati z ročnimi čitalci.

Razlog za dober potek inventure je tudi v tem, da je sistem naročanja in izročanja materiala dodelan, dobro vpeljan, da ga sodelavci dobro poznajo ter da znajo sodelavci v skladišču dobro opravljati svoje delo. Inventura je odraz letošnjega dela v skladišču, če je to dobro voden, potem tudi inventura da dobre rezultate.«

Selan je tudi poudaril, da se postopki izvedbe inventure vsako leto

dopolnjujejo na osnovi izkušenj, pridobljenih iz prejšnje inventure, vključevanja sodobnih tehnik in tudi mobilne tehnologije, kot so ročni čitalci. Tako je mogoče dovolj kvalitetno in ustrezno popisati vse materialne zaloge in opremo. Letos so na skladišču namestili novo anteno za brezžično povezavo sistema z ročnimi čitalci, zato je ta del posla potekal še bolje. Celoten postopek popisa je informacijsko podprt v informacijskem sistemu MFG/PROQAD ter ustrezno voden in kontroliran od začetka do konca.

Selan: »Upam si trditi, da smo prvo podjetje v Šaleški dolini, ki izvaja popis z mobilno tehnologijo prek črtnih kode. Z njo je označen material za jamo, sledljivost materiala, ki prihaja iz jame, pa je zagotovljena z oznako na vozniških enotah.

Sistem je torej dobro postavljen, glede popisa pa bi veljalo razmišljati o tem, da bi ga izvajali prej, morda v oktobru, ko bi nam manj nagajalo vreme z mrazom, dežjem in snegom, pa tudi obveznosti članov popisnih komisij pri doseganju letnega načrta na njihovih primarnih delovnih področjih še ne bi bile tako velike.«

Diana Janežič

OBČANI CENIJO VARNOST

3. decembra sta župan Mestne občine Velenje Srečko Meh in direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved podpisala dogovor o sodelovanju pri zagotavljanju varnosti, varovanju javnega reda, javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine v območju pridobivalnega prostora rudarjenja.

Pri podpisu so sodelovali tudi pomočnik direktorja Premogovnika Velenje Ludvik Golob, direktor družbe PV Invest Drago Potočnik, vodja Medobčinskega inšpektorata Sonja Glažer in vodja občinskih redarjev Peter Tkalec.

Podpisnika sta se sporazumela o odgovornosti za zagotavljanje spoštovanja predpisov na varovanem območju, kjer v skladu s kadrovskeimi zmožnostmi zagotavljata stalni nadzor. V skladu z dogovorom bosta MO Velenje in Premogovnik Velenje skupno ukrepala zoper kršitelje ter se medsebojno obveščala o pojavih, ki so lahko pomembni za izvedbo dogovorjenih nalog.

Uvodoma je župan **Srečko Meh** izrazil zadovoljstvo, da je do dogovora o sodelovanju prišlo in da so uspeli s Premogovnikom Velenje strniti moči proti kršiteljem javnega reda in miru. Zanj je pomemben tudi dogovor med Premogovnikom Velenje, MO Velenje in občino Šoštanj, da sproti sanirajo ugreznine, ki nastajajo kot posledica rudarjenja.

Prisotnim je pojasnil, da je pred kratkim nastal tudi Strateški razvojni dokument MO Velenje, v katerem sta podrobno opredeljeni dolgoročni strategija in vizija občine. Podlaga za izdelavo dokumenta je bilo med drugimi tudi mnenje močno angažiranih občanov, ki so na prvo mesto vrednot postavili občutek varnosti. Z dogovorom in s podobnimi sodelovanji bodo občanom ta občutek tudi zagotovili. Župan je še dodal, da z novim letom pričenjajo z izvajanjem programa varnosti, ki bo prav tako prispeval k večji varnosti ter ohranjanju reda in miru v občini.

Dr. Milan Medved je poudaril, da je javni podpis dogovora jasno

Podpis dogovora naj bi pripomogel k večjemu redu in varnosti na rekreacijskih površinah okoli velenjskih jezer.

sporočilo javnosti, da bomo ukrepali s skupnimi močmi in kršitelje tudi ustrezno kaznovali. "Pomembno je, da širši javnosti predstavimo, kako gledamo na vzdrževanje javnega reda in miru ter varovanje javnega premoženja znotraj pridobivalnega prostora rudarjenja. Zavedati se moramo, da je omenjeno področje industrijsko, zato mora biti v njem še bolj poskrbljeno za red in organiziranost.

Premogovnik Velenje je sicer po rudarski zakonodaji dolžan urejati okolje po končanem rudarjenju, na našem pridobivalnem območju pa prav gotovo dajemo prostoru novo kakovost, saj ga namenjamo za rekreacijske površine prebivalcev in obiskovalcev. Lahko bi ga tudi preprosto ogradili in zaprli dostop nepooblaščenim osebam."

Dodal je še, da so razvojni projekti Premogovnika Velenje usklajeni z lokalno skupnostjo, kar je tudi pra-

vilno, saj je podjetje pomemben dejavnik v Šaleški dolini. "V zadnjem obdobju smo zastavili nekaj razvojnih projektov, ki so neposredno povezani s prostorom nad našimi odkopnimi polji ali ob njihovem robu. Pri tem naj omenim le Klasirnico, ki bi jo lahko uporabili za novo podjetniško-poslovno dejavnost," je še dejal dr. Medved.

Vodja občinskih redarjev je dodal, da se organi, odgovorni za ohranjanje varnosti, največkrat srečujejo s težavami zaradi omejenih pooblastil. Zato je edini način za uspešno ukrepanje in učinkovitost, da se povezujejo redarji, varnostniki in tudi policaji. Premogovnik Velenje želi v sodelovanju s Policijsko postajo Velenje v toplejših mesecih, ko je na obravnavanem območju največ obiskovalcev, vzpostaviti sistem varovanja tudi s policistom na konju.

Diana Janežič

RAZVOJNA KONFERENCA SAŠA REGIJE

Z namenom oblikovanja skupnih razvojnih usmeritev SAŠA regije je Savinjsko-šaleška območna gospodarska zbornica Velenje 26. novembra v Centru Nova organizirala razvojno konferenco SAŠA regije.

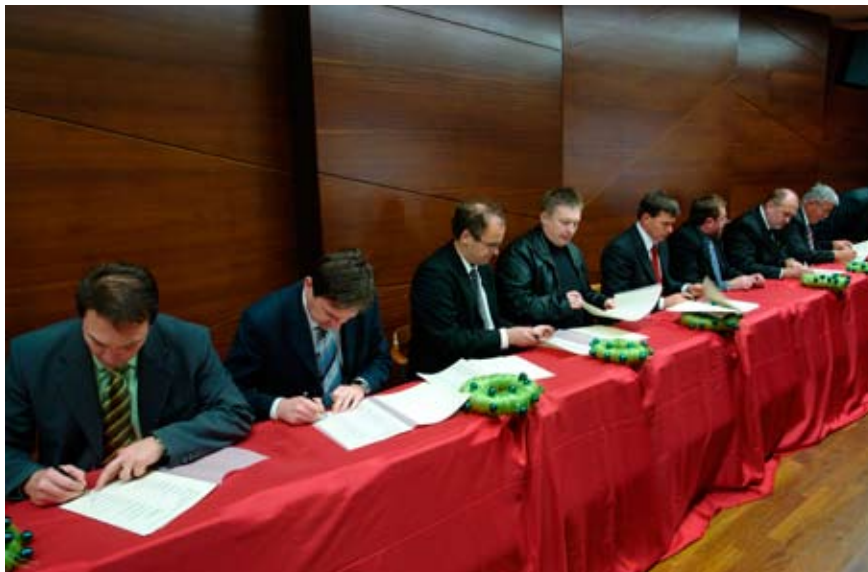
Kot je v nagovoru udeležencem – predstavnikom članic SŠGZ in Obrtno podjetniških zbornic Velenje in Mozirje, županom občin SAŠA regije ter predstavnikom podpornega okolja – poudarila predsednica SŠGZ dr. Cvetka Tinauer, sta bila cilja razvojne konference iskanje skupnih ciljev in metod za njihovo doseganje, kamor spadajo pobudi za ustanovitev gospodarskega središča SAŠA regije in razvoj visokošolskega središča ter podpis Sporazuma o skupnem načrtovanju turistične infrastrukture v regiji.

Prav slednjega so ob koncu konference podpisali župani, direktorji turističnih organizacij ter predstavniki območne gospodarske zbornice in obrtnih zbornic. Podpisniki v sporazumu ugotavljajo skupni interes pri razvoju turistične dejavnosti v SAŠA regiji, tako na področju razvoja turistične infrastrukture kot na področju postavitve skupne organizacijske strukture za upravljanje trženja turistične destinacije.

SKUPAJ DO RAZVOJA

Uvodoma sta goste na razvojni konferenci nagovorila tudi Samo Hribar Milič, generalni direktor GZS, in dr. Milan Medved, predsednik odbora za razvoj SAŠA regije. **Samo Hribar Milič** je izpostavil slabosti slovenskega razvoja, z odpravo katerih bi se razvijali hitreje in dohitevali bolj razvite evropske države.

Te slabosti se kažejo v premalo znanja in inovativnosti, slabem davčnem sistemu, prenizkem izvozu, izobraževanju neustreznih kadrov, potrebnih spremembah na trgu dela ter slabem odzivanju lokalnih okolij na potrebe gospodarstva. Zato je pod-

Župani, direktorji turističnih organizacij ter predstavniki območne gospodarske zbornice in obrtnih zbornic so na konferenci podpisali Sporazum o skupnem načrtovanju turistične infrastrukture v regiji.

prl razvojno konferenco, saj lahko le skupni projekti vodijo v spremembe na bolje.

Dr. Milan Medved je med ključnimi nalogami SAŠA regije izpostavil umestitev hitre ceste v to področje. »Danes, ko so naši uspehi in poslovanje vse bolj odvisni od odzivnega časa, v katerem smo sposobni zagotoviti storitve in proizvode, po katerih je v Sloveniji in po svetu povpraševanje, ne smemo pristati na to, da smo nekonkurenčni zgolj zaradi cestnih ter drugih prometnih povezav,« je bil kritičen dr. Medved.

Zavzel se je za skupno načrtovanje turističnih zmogljivosti in dejal, da je Odbor za razvoj SAŠE velik zagovornik samostojne Savinjsko-šaleške regije.

Med aktivnosti odbora sodi tudi pobuda za umestitev gospodarskega

središča SAŠA regije v resolucijo o nacionalnih razvojnih projektih za obdobje 2007-2023. V odboru zagovarjajo tudi enotni pristop k izobraževalnim aktivnostim.

»V tem okolju sta že sedaj dobro razvejana osnovno- in srednješolsko izobraževanje, čedalje večji pomen in veljavo pa pridobiva tudi višje- in visokošolsko izobraževanje, saj se tudi na tem področju že oblikujejo ali so se že oblikovale konkretne vsebine – Fakulteta za okolje, Fakulteta za energetiko, Fakulteta za glasbo,« je dejal dr. Medved.

Nadalje si v odboru prizadevajo za oblikovanje ekonomsko uspešne ter ljudem in okolju prijazne pokrajine, razvoj in povezovanje malega in velikega gospodarstva, vzpostavitev novih programov na področju storitvenih dejavnosti, orodjarstva,

informacijske tehnologije, ekomanagementa, inženiringa, turizma, ohranitev visoke produktivnosti in konkurenčnosti na trgih Evropske skupnosti.

IZ TEORIJE V PRAKSO

Konkretne razvojne možnosti in priložnosti so v svojih referatih predstavili direktorja TEŠ in Premogovnika Velenje, dr. Uroš Rotnik in dr. Milan Medved, ter mag. Bojan Mažgon, partner podjetja Ferk & Partnerji.

Dr. Rotnik je ob predstavitvi razvojnega načrta TEŠ z izgradnjo bloka 6 poudaril veliko priložnost za gospodarstvo regije v letih 2010 do 2014, ko bo potekala izgradnja bloka in bo na območju Šaleške doline vsak dan med 1500 in 2000 delavcev.

Dr. Medved je med ključnimi projekti v Premogovniku Velenje izpostavil modernizacijo pripravnih delovišč, daljšanje odkopnih dolžin ter racionalizacijo glavnega odvoza premoga, pri čemer je predstavil načrtovano investicijo v izvozni jašek NOP 2. Na drugi strani upada osnovna dejavnost pridobivanja premoga

ter se krepi tržni delež hčerinskih družb. Med njimi so tudi takšne, ki svojo priložnost vidijo v turizmu.

O oblikovanju podjetniške regije SAŠA so na razvojni konferenci razmišljali član uprave Gorenja Franc Košec, predsednik uprave skupine Fori Milan Forštner ter predstavnika območne obrtno-podjetniške zbornice Velenje in Mozirje. Idejo o ustanovitvi gospodarskega središča SAŠA regije je predstavil direktor PV Invest **Drago Potočnik** in pri tem poudaril, da v regiji ni na razpolago neomejenih lokacij, zato je potrebna skrbno načrtovana in racionalna izraba prostora. Pri oblikovanju gospodarskega središča morajo sodelovati podjetja, občine ter izobraževalna sfera.

Ker se vse začne in konča pri kadrih, je prerez stanja na tem področju podal direktor Območne službe ZRSZ Velenje **Robert Rajšter**. Dejal je, da iz podatkov njihove enote gospodarske krize na kadrovskem področju še ni zaznati, saj beležimo najnižjo brezposelnost. Podatki o brezposelnih pa kažejo, da imamo v regiji

glede na potrebe v gospodarstvu in storitvenih dejavnostih neustrezno izobražene ljudi. »Danes zaposlitev ne pride sama, niti je ni mogoče zadržati do upokojitve. Zato v zavodu spodbujamo samoiniciativnost kadrov, lastno zaposlitev in nenehno pridobivanje novih znanj,« je poudaril Rajšter.

O prenosu znanja iz izobraževalnih institucij v gospodarstvo je govoril **dr. Franc Žerdin**, predsednik Regijskega študijskega središča. Poudaril je, da je zanj vizija razvoja SAŠA regije polna optimizma in dobrih idej. »Morali pa bomo spremeniti podatke, da imamo v regiji manj visoko izobraženega kadra in študentov poudiplomskega študija od povprečja v Sloveniji ter da beležimo velik odliv visoko izobraženih kadrov iz regije. Priložnosti vidim v oblikovanju politehnike iz sedanjih šol Šolskega centra Velenje, Fakultete za energetiko, Visoke šole za varstvo okolja ter Visoke šole za rudarstvo in geotehnologijo. Zasnovana je že tudi Fakulteta za glasbo.«

Diana Janežič

OBISK SRBSKE DELEGACIJE

V petek, 12. decembra, so se na delovnem obisku v Premogovniku Velenje mudili predstavniki Elektroprivrede Srbije in TE-KO Kostolac. Goste je sprejel direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved, ki jih je seznanil, da smo v letošnjem letu prešli na najdaljšo dolžino odkopavanja v vsej zgodovini Premogovnika, saj ta znaša 210 metrov. Novi odkop prinaša velike prihranke, ker je z umestitvijo odkopa tolikšne dolžine potrebno izdelati že samo na enem nivoju 1.600 m etažnih prog manj.

Dr. Medved pa je ob tem poudaril, da »čeprav smo ogromno naredili pri racionalizaciji proizvodnje, to ni šlo na račun varstva in zdravja pri delu.« Direktor premogovnika je izpostavil še nekatere pomemb-

ne projekte – sodelovanje na JV trgih, kjer so zaposleni Premogovnika Velenje in HTZ Velenje s prenosom znanja in izkušenj sodelovali pri pričetku delovanja prvega mehaniziranega odkopa v

tuzelskem rudniku Mramor, in izgradnjo Bloka 6 Termoelektrarne Šoštanj, ki podaljšuje delovanje Premogovnika Velenje vse do leta 2050.

Direktorji dr. Milan Medved, dr. Franc Žerdin, mag. Franc Avberšek, Slavko Janežič in dr. Evgen Dervarič (od desne) v pogovoru z voditeljico Tadejo Mravljak Jegrišnik

PET DIREKTORJEV O PREMOGU NEKOČ IN DANES

God sv. Barbare, zavetnice rudarjev, smo tudi letos proslavili na njen dan, 4. decembra. Tokrat v Muzeju premogovništva Slovenije s podelitvijo priznanj petim sodelavcem, ki so ob delu pridobili višjo stopnjo izobrazbe, ter s podelitvijo priznanj zmagovalcem natečaja Energetsko varčno podjetje.

Letošnje srečanje pa je vendarle bilo nekoliko drugačno. Začelo se je s pogovorom s štirimi nekdanjimi direktorji in sedanjim direktorjem velenjskega premogovnika. Voditeljica večera Tadeja Mravljak Jegrišnik se je s Slavkom Janežičem, z mag. Francem Avberškom, dr. Francem Žerdinom, dr. Evgenom Dervaričem in dr. Milanom Medvedom pogovarjala o delovanju in razvoju Premogovnika Vele-

nje v preteklosti in danes ter njihovih osebnih vtisih iz obdobja, ko so bili na čelu velenjskega premogovnika. Vsakega od njih je zaznamovalo obdobje, v katerem so bili na čelu podjetja, vsak od njih pa je dal podjetju v tistem času tudi svoj pečat.

VEČ PREMOGA, VEČ ENERGIJE
Slavko Janežič – direktor je bil od 1974 do 1980 – je dejal, da je bila v

njegovem času na prvem mestu proizvodnja. »Država je zahtevala vedno več premoga. O prostih dnevih se nismo pogovarjali, delali smo ob sobotah, tudi nedeljah, a odnosi med sodelavci so bili veliko bolj pristni kot sedaj,« je dejal.

Uvajanja prve mehanizacije – hidravličnega podporja in širokočelnega odkopavanja – se spominja kot dobrodošlega, sprejetega pri rudarjih z

navdušenjem in velikim pričakovanjem, ki pa se je obrnilo v nasprotovanje, ko so prve stojke počepnile pod težo sloja. »V Evropi so takšno opremo uporabljali za podpiranje tankih slojev in črnega premoga, zato je bilo treba za naše razmere razviti drugačno podporje,« je dejal Janežič in tudi, da je bilo delo rudarja cenjeno, spoštovano.

ZELENO OBDOBJE

Obdobje **mag. Franca Avberška** od 1988 do 1992 so najprej zaznamovali upad potreb po premogu, težka in zapletena situacija v slovenskem elektrogospodarstvu, nato pa prva opozorila o negativnih vplivih odkopavanja premoga in pridobivanja električne energije v Šaleški dolini. Na pobudo Slavka Janežiča je leta 1986 na kongresu ZK Slovenije predstavil okoljsko problematiko Šaleške doline, ki je dolino postavila v slabo luč.

A tri leta kasneje je kot direktor premogovnika že lahko predstavil aktivnosti, strategijo izboljšanja stanja ter strateške cilje, ki z manjšimi spremembami veljajo še danes: ustrezna proizvodnja premoga, odprava posledic odkopavanja premoga, stabilno in konkurenčno gospodarjenje.

»Zeleni so nas močno pritiskali, da smo analizirali svoje vplive na okolje, se zagovarjali in hkrati iskali rešitve, ukrepali,« je dejal mag. Avberšek. Nadaljevanje je bilo skoraj logično; mag. Avberšek velja za očeta ERICa, ki je zrasel iz skupine mladih raziskovalcev.

Še pred tem pa je bil deset mesecev minister za energetiko, pri čemer si je med prve cilje zadal, da bodo pri njem vrata za direktorje elektroenergetskih podjetij vedno odprta. Sam je namreč imel pri svojem predhodniku, ministru Tomšiču v tem pogledu slabe izkušnje.

PREVEČ PREMOGA

Dr. Franc Žerdin je bil direktor deset let, od 1992 do 2002. Poznan je kot direktor, ki se je znal pogovarjati s sodelavci, z ožjimi in s celotnim kolektivom, ki je vedno poudarjal, da je podjetje brez uspešnega komuniciranja v vseh smereh tudi poslovno manj uspešno.

Med predsednika DIT, organizatorja prireditve, Ivana Pohorca (skrajno levo) in direktorja dr. Milana Medveda (skrajno desno) so stopili diplomantke in diplomanti Metka Marič, Samo Mernik, Drago Novak, Nataša Jevšnik in Teja Gorogranc (od leve).

»Veliko ljudi sem poznal, vedel sem za veliko njihovih osebnih in službenih težav, saj sem se veliko pogovarjal. Ljudem tudi veliko pomeni prisotnost direktorja ali vodstva podjetja med njimi, zlasti v jami,« je poudaril dr. Žerdin.

Njegovo obdobje je zaznamovalo približevanje Slovenije EU, česar smo se v velenjskem premogovniku bali. »Takrat je bilo v Sloveniji težko prodati vsako tono premoga, trg EU pa je pomenil konkurenco uvoženega premoga. To je bilo ravno nasprotno od razmer v času, ko je bil direktor Slavko Janežič.

Pred vstopom v EU se je trg odpiral, premoga je bilo preveč, poleg tega so nam govorili, da onesnažujemo okolje,« se je spominjal in hkrati poudaril, da bi brez pomoči občine in celotne Šaleške doline, lobiranja, številnih dogovorov med direktorji podjetij elektrogospodarstva, podpore sindikata in celo nekaterih politikov lahko tudi obupali.

Dr. Žerdin še vedno soglašja s svojo nekdanjo trditvijo, da uresničevanje vizije ni zasluga le enega človeka, saj ideje ni mogoče uresničevati, če je ne prevzamejo vsi v podjetju.

ZAČRTANA PRIHODNOST

Dr. Evgen Dervarič je krmilo velenjskega premogovnika prevzel leta 2002, ko je že leto dni deloval Holding Slovenske elektrarne. HSE, TEŠ in Premogovnik Velenje so leta 2004 podpisali dolgoročno pogodbo o nakupu premoga, zakupu moči in nakupu električne energije. »Usklajena je bila z dolgoročnimi načrti TEŠ in Premogovnika Velenje in takrat so se tudi začele rojevati ideje o podaljševanju delovanja obeh podjetij, ena od njih je bila gradnja bloka 6. Do danes smo vse dileme o potrebnosti te investicije odpravili,« je dejal dr. Dervarič.

On je intenziviral prestrukturiranje osnovne dejavnosti in ustanavljanje povezanih družb, hkrati pa pospešil več projektov izboljševanja kakovosti pridobivanja premoga. »Uvedli smo vzorčevanje premoga in od kurilne vrednosti premoga z okoli 8 KJ/kg v nekaj letih prišli na okoli 11 KJ/kg. Izpopolnjevali smo Velenjsko odkopno metodo in zabeležili druge razvojne dosežke, zaradi katerih se še danes lahko hodijo učiti k nam rudarjenja iz vseh evropskih držav,« je prepričan dr. Dervarič.

Dr. Milan Medved in Stane Blagotinšek, vodja Energetske pisarne (skrajno desno), sta nagradila sodelavce za ideje o varčevanju z energijo. Med njima od leve stojijo Aleksander Drev, Pavel Skornšek, Gregor Jeromel, Boštjan Škarja, Simon Lampret in Peter Majhenič.

Svečani dogodek sta popestrili sopranistka Gordana Hleb in pianistka Jerneja Grebenšek.

V njegovem obdobju se je leta 2003 po dobrih dveh desetletjih znova zgodila tudi rudarska nesreča s smrtnimi žrtvami. »Pritiski so bili v tem času veliki, deževala so vprašanja, ali je naša jama varna. Rudarje je bilo treba nanovo motivirati za delo, vsi pa smo morali iz nesreče črpati novo znanje za varnostne ukrepe, ki smo jih kasneje tudi sprejeli,« je dejal dr. Dervarič in poudaril, da se je hkrati v tem letu začel tudi ponovni vzpon Premogovnika Velenje, saj je moral prodati 500.000 ton premoga več, kot je načrtoval, in vpliv HSE se je že zelo poznal.

OBIRANJE SADOV

Dr. Milan Medved je leta 2007 za direktorja Premogovnika Velenje prišel iz HSE. Tja je leta 2001 odšel, ker je Premogovnik Velenje potreboval svojega človeka pri načrtovanju energetske dejavnosti na državni ravni. V HSE je dr. Medved tudi občutil približevanje EU: »Premogovnik Velenje smo šele v okviru HSE umestili v slovenski energetski prostor in Evropo, približevanje Slovenije EU in soočanje s težkimi tržnimi razmerami pa sta za nas bili neznanki. Odpiranje trga smo dobro prenesli, postali

steber slovenske energetike in tako bo tudi v prihodnje,« je prepričan dr. Medved.

Zadovoljen je, da premog znova dobiva veljavo, tako pri nas kot v JV Evropi, kamor čedalje bolj uspešno prodajamo svoje rudarsko znanje. Med svoje naloge je postavil tudi zgledno sodelovanje z lokalno skupnostjo, kar pogosto primerja z dvo-smerno cesto, na kateri mora vsaka stran razumeti interese druge in se dogovarjati o za vse pomembnih odločitvah.

PODPORA OBČINE

Pogovoru z direktorji je prisluhnil tudi Srečko Meh, ki je bil sodelavec vseh omenjenih direktorjev in je sodelovanje z njimi povzel v simpatičnih anekdotah. Kot župan MO Velenje pa je poudaril, da občina podpira usmeritve Premogovnika Velenje in TE Šoštanj, enotno z njima vodi postopke za pridobivanje sredstev in urejanje dokumentov za nove investicije.

Osrednji govornik ob praznovanju dneva zavetnice rudarjev je bil **dr. Milan Medved**.

Povzel je nekaj zgodovinsko prelomnih dogodkov, ki so se letos zgo-

dili v podjetju, med njimi prehod na odkopno dolžino preko 200 metrov, prvi videoprenos v živo iz jame na površino in zagon prvega mehaniziranega odkopa v tuzelskem rudniku Mramor. »Položili smo temeljni kamen za Dom za varstvo odraslih v Topolšici, javnosti smo predstavili nove vsebine Stare elektrarne, okrog Velenjskega in Družmirskega jezera smo postavili 100 klopi, uredili smo tudi kolesarsko-sprehajalno pot,« je našteval dr. Medved akcije Premogovnika Velenje, pomembne tudi za lokalno skupnost.

INVESTIRANJE V ZNANJE

Pri tem je direktor poudaril, da vsega tega »ne bi zmogli brez vas, spoštovani sodelavke in sodelavci. Za dolgoročni uspeh Skupine Premogovnik Velenje, konkurenčnost na slovenskem trgu in družbeno odgovorno delovanje v lokalni skupnosti potrebujemo strokovne, inovativne, podjetne in kompetentne kadre, ki znate in ste pripravljeni razvijati svoje ideje, prenašati znanje, udeležati predloge in se ne bojite dela.«

Svoj nagovor je direktor sklenil z mislijo Benjamina Franklina, da »investiranje v znanje izplača najvišje

obresti.« V letu 2007 in 2008 je pet sodelavk in sodelavcev skupaj s podjetjem investiralo v novo znanje in ob delu pridobilo višje stopnje izobrazbe. Ti so **Drago Novak** iz HTZ, ki je postal diplomirani inženir elektrotehnike, **Samo Mernik** in **Metka Marič** z gospodarskega področja Premogovnika Velenje, ki sta diplomirana ekonomista, ter dve sodelavki iz podjetja GOST, **Nataša Jevšnik**, ki je profesorica sociologije in geografije, in **Teja Gorogranc**, ki je diplomirana ekonomistka.

Na prireditvi smo razglasili tudi zmagovalce natečaja Energetsko varčno podjetje. Prvo nagrado sta prejela **Boštjan Škarja** in **Gregor Jeromel** za predlog ureditve izklapljanja računalnikov v času nedelovanja, drugo nagrado pa sta prejela **Aleksander Drev** in **Pavle Skornšek** za predlog uporabe jamske vode pri močenju premoga. Pohvalo so prejeli **Aleksander Drev** in **Simon Lampret** za predloge na področju izboljšav pri strojni energetiki in koriščenju vode ter **Peter Majhenič** za veliko število

predlogov na področju izboljšav razsvetljave in upravljanja transportnih trakov.

Diana Janežič

V SPOMIN SV. BARBARE

Po tradiciji so v okoliških krajih rudarji tudi letos veliko pozornosti posvetili godu svoje začetnice sv. Barbare.

V vseh krajih, ki smo jih obiskali – v Vinski Gori, Andražu, Doliču in na Ponikvi, so bili tamkajšnji upokojeni in še aktivni rudarji pobudniki praznovanja. Pripravili so svečanosti, ki se jih vsako leto udeležuje veliko uniformiranih rudarjev. V okviru svečanosti poteka sveta maša, ki ji sledi druženje z rudarsko malico.

Najbolj svečano je letos bilo v Andražu. Za spremembo od prejšnjih let je tamkajšnje praznovanje potekalo v velikem ogrevanem šotoru v kamnolomu Andraž. To pa zato, ker se je lastnik kamnoloma odločil za postavitev kapelice na robu kamnoloma ob cesti Velenje-Polzela.

V okviru svečanosti so v spremstvu rudarskih svetilk in praporov v kapelico postavili kipec sv. Barbare. Mašo je daroval tamkajšnji župnik Janez Furman, svečanost pa so popestrili pevci mešanega pevskega zbora in Pihalni orkester Premogovnika Velenje.

Pred praznovanjem so predstavili tudi kamnolom, ki daje kruh »belim rudarjem«, ki so praznik sv. Barbare prav tako vzeli za svojega.

d. k.

Počastitev sv. Barbare in nove kapelice v kamnolomu v Andražu pri Polzeli.

Rudarji po sv. maši pred cerkvijo sv. Janeza Krstnika v Vinski Gori.

RUDAR JE KRONIST RAZVOJA PREMOGOVNIKA

V letošnjem letu mineva 55 let, odkar je luč sveta zagledal Rudar, interno glasilo Premogovnika Velenje. V počastitev te visoke obletnice smo 28. novembra pripravili prireditev z odprtjem razstave.

Zanjo smo v črno garderobo in kopalnico v Muzeju premogovništva Slovenije obesili številke Rudarja iz obdobja zadnjih 20 let ter razstavili originale in kopije Rudarja od leta 1953 do 1965. V upravni zgradbi Premogovnika Velenje pa so bile na ogled različne naslovnice Rudarja iz 55-letne zgodovine.

Zbrane – člane razširjenega kolegija, nekdanje in sedanje ustvarjalce Rudarja – je s pesmijo skozi program popeljal Rudarski oktet, z nekaj članki iz Rudarja iz leta 1953 pa je tedanji čas v velenjskem premogovniku in Šaleški dolini prikazala urednica Rudarja Diana Janežič.

Dr. Milan Medved, direktor Premogovnika Velenje, je ob odprtju razstave poudaril, da je interni časopis v Skupini Premogovnik Velenje del komunikacije v podjetju, s katerim zagotavljamo povezovanje strateških ciljev podjetja z ljudmi, ki jih pomagajo doseči. Osnovni namen komuniciranja je posredovanje kulture, poslanstva, vizije, strategije in ciljev podjetja zaposlenim in zunanjim ciljnim javnostim. Zaposlenim omogoča njihovo socializacijo, izobraževanje, usposabljanje, obveščenost, občutek pomembnosti in pripadnosti podjetju.

Dr. Milan Medved: »Rudar je v 55-letni zgodovini pravi popisovalec zgodovinskih dogajanj. Prav zanimivo je bilo prelistati nekatere stare številke in ugotavljati, da so bile skoraj vse novice že napisane, skratka, kako se zgodovina ponavlja. Hkrati pa je dober občutek, da lahko pogledamo v preteklost in si priključimo dogodke, ki smo jih morda pozabili, oziroma, da lahko skozi zapise v Rudarju sledimo razvoj velenjskega

premogovnika in Šaleške doline. Čestitam vsem nekdanjim in sedanjim ustvarjalcem pri Rudarju. Obletnica je velika zaveza za prihodnost, kajti prepričan sem, da spada naše interno glasilo med najboljša glasila za interno komuniciranje v Sloveniji, in želim, da tako tudi ostane. Če upoštevam naše razvojne načrte in naše zaloge premoga, mu povsem upravičeno zaželim, da bi leta 2053 praznoval 100-letnico.«

VELENJSKI RUDAR

Prva številka časopisa, ki je bil glasilo sindikata Rudnika lignita Velenje, je izšla 1. januarja leta 1953. Ime časopisa je bilo Velenjski rudar in je bil prvi časopis, ki se je pri svojem poročanju omejil le na Šaleško dolino. Njegov prvi urednik je bil Zdenko Furlan.

Časopis je izhajal enkrat mesečno, konec leta 1957 je začasno prenehal izhajati do začetka maja leta 1960, ko so ga ponovno obudili v življe-

nje, iz svojega imena pa je takrat izpustil pridevnik »velenjski« in se je odtlej imenoval Rudar.

Še vedno je bil glasilo »delovnega kolektiva Rudnika lignita Velenje«, čeprav je vseskozi pisal tudi o dogajanju na celotnem področju Šaleške doline.

Časopis je izhajal občasno, od svoje pete številke maja 1961 pa je izhajal enkrat mesečno v zelo različnem obsegu.

ŠALEŠKI RUDAR IN NAŠ ČAS

17. aprila 1965 je izšla zadnja številka Rudarja kot glasila delovnega kolektiva Rudnika lignita Velenje, saj je občinski odbor SZDL Velenje ustanovil lastno glasilo – Šaleški rudar. Pod tem imenom je izhajal do leta 1972, ko se je preimenoval v »Naš čas« in se tako imenuje še danes. Iz štirinajstdnevnik je po letu dni postal tednik.

Takoj po ustanovitvi Šaleškega rudarja so v Premogovniku začeli iz-

Bili so soustvarjalci vsebine Rudarja – od leve Rudi Ževart, Vinko Šmajš in Josip Bačič-Savski.

dajati Informator, občasno glasilo Službe za informiranje kolektiva RLV, leta 1967 pa so se odločili za ponovno redno izdajanje lastnega glasila – imenovalo se je Samoupravljanje, ki je maja 1973 kot glasilo kolektiva Rudnika lignita Velenje dobilo novo – staro ime Rudar in ga obdržalo vse do danes.

Ko govorimo o 55 letih Rudarja, govorimo predvsem o skrbi za obveščenost zaposlenih v velenjskem premogovniku, o komuniciranju z njimi. Rudarju se je v tej vlogi že leta 1975 pridružil interni radio, mnogo

kasneje pa smo klasičnim oblikam komuniciranja dodali nove, elektronske medije. Zaposleni, ki delajo z računalniki, najdejo različne informacije na intranetu, za zaposlene, ki delajo v jami, smo leta 2004 postavili videostrani. Rudarji jih pred odhodom na delo in po prihodu iz jame lahko berejo v »prezivnici«.

V besedi uredništva prve številke Velenjskega rudarja lahko preberemo: »Naš list želi prispevati k utrditvi podjetja, k solidnemu gospodarstvu. Seznanjali vas bomo z vsemi perečimi zadevami našega gospodarskega

stanja, poskušali bomo dvigati zavest našega kolektiva in strokovnost naših sodelavcev. Pisali bomo tudi o vsem, kar je pomembno za materialno in kulturno življenje v naši občini, in tudi za zabavo bomo poskrbeli. Naša največja želja je, da bi se vam ta časopis dopadel in da bi ga vsi brali.«

Pravzaprav imamo pri Rudarju enako želje še danes. Zato bomo veseli, če boste Rudarja z veseljem brali še naprej.

Diana Janežič

SPREJEM ZA SODELAVCE PRI VIDEOPRENOSU IZ JAME

Dr. Milan Medved in mag. Marjan Kolenc sta v sredo, 3. decembra, v Vili Široko v Šoštanju sprejela sodelavce, ki so sodelovali pri izvedbi videoprenosa z odkopa G2B na površino.

Direktor je povedal, da je po prenosu prejel veliko pozitivnih odzivov zelo različnih ljudi, tudi takšnih, ki s premogovništvom nimajo nobene povezave, odslej pa Premogovnik Velenje poznajo po tem tehnološkem dosežku. Tako je prav ta dogodek – videoprenos z najdaljšega odkopa v zgodovini v živo prek

spleta – zelo spremenil mnenje javnosti o Premogovniku Velenje. Odslej njegovega imena ne povezujejo le z neizvedbami, s tonami premoga in z negativnim vplivom na okolje, temveč z vrhunsko tehnologijo, ki jo predstavlja uporaba prenosa podatkov po optičnih kabljih iz jame.

Direktor je poudaril, da gre za celovit projekt, v katerem so projektanti, izvajalci in uporabniki v jami dali kamen v mozaik uporabe sodobne tehnologije in razvoja v podjetju. Še pomembnejši je zato, ker je bil opravljen na najdaljšem odkopu in

projektiranje odkopov v SZ predelu jame Preloge bo odslej potekalo na takšen način. Z daljšimi odkopi zmanjšujemo stroške izdelave prog in dosegamo večjo produktivnost.

»Ta projekt nam dokazuje, da obvladujemo vrhunsko tehnologijo in da smo na tehnološko zelo visokem nivoju. Pri tem pa se moramo še vedno zavedati vseh pasti in neznank, ki jih ta razvoj prinaša. Zato se moramo za poznavanje vseh podrobnosti in odpravljanje napak nenehno izobraževati,« je še dejal direktor.

dj

PISALO SE JE LETO 2008

JANUAR

Poslovni načrt je predvideval prodajo 45.117 TJ električne energije s povprečno kurilno vrednostjo premoga 10.230 KJ/kg. V 230 delovnih dneh naj bi odkopali 4,4 milijona ton premoga. Načrtovali smo 230 delovnih dni, število zaposlenih naj bi bilo konec leta 1.416, zaposlili naj bi 50 pripravnikov.

Zabeležili smo dva utrga trakov – T40 in T60.

Direktor se je srečal z nekdanjimi direktorji Premogovnika Velenje in ravnateljji šol v Šaleški dolini.

Podeljene so bile tri posebne štipendije v razpisu Energija znanju – znanje energiji.

Razpisana je bila nagrada za najboljšega sodelavca/sodelavko in najboljšo delovno skupino leta v Skupini Premogovnik Velenje.

Z razpisom vpisa sta zaživeli Fakulteta za energetiko in Visoka šola za varstvo okolja v Velenju. Premogovnik Velenje je za potrebe obeh šol odkupil Staro elektrarno Velenje.

Minilo je 55 let od izida prve številke Velenjskega rudarja.

FEBRUAR

Zaposlili smo 30 pripravnikov.

Premogovnik Velenje je obiskal predsednik uprave Gorinja mag. Franjo Bobinac.

Potekal je vpis v novoustanovljeni Klub upokojenecv Premogovnika Velenje. V desetih dneh se je vpisalo 557 upokojenk in upokojenecv.

GOST se je preselil v nove prostore na Koroški cesti, 13. februarja pa odprl nov hotel Oleander v Strunjanu.

Člani Aktiva delovnih invalidov in sindikata so dočakali sestanek na Ministrstvu za finance glede odmere dohodnine za svoje člane.

Kupili smo 4 srčne spodbujevalnike in izvedli izobraževanje za njihovo uporabo za zaposlene.

Naš sodelavec Oliver Nastovski je prejel medaljo Ministrstva za notranje zadeve RS za pogum in požrtvovalnost.

NK Rudar se je pridružila sekcija ženskega nogometa ŽNK Škale.

MAREC

Potekala je 11. strateška konferenca Skupine PV, ki je predvsem zastavila rast prihodkov skupine.

Sklicana je bila izredna seja sveta MO Velenje zaradi zapletov okoli investicije v blok 6 TE Šoštanj. Vsi svetniki so se zavzeli za nadaljevanje projekta.

Spletni portal Energetika.NET je organiziral En.konferenco 008 z naslovom Energetika bo risala prihodnost gospodarstev.

V remontni delavnici HTZ Velenje so bile v okviru projekta Mramor na poučevanju ekipe bosanskih rudarjev, strojnikov in električarjev.

Ustanovljen je bil SAŠA inkubator, družba za podjetniško in poslovno svetovanje.

Direktor se je srečal s predstavniki društev v Šaleški dolini, katerih dejavnost podjetje podpira s sponzorskimi

sredstvi.

Premogovnik Velenje je bil pokrovitelj natečaja Gospodarski izziv, ki ga organizirajo študentje Ekonomske fakultete v Ljubljani.

Naš sodelavec Rajko Bračič, namestnik vodje Jamarske reševalne službe, je prejel srebrni znak Civilne zaščite.

APRIL

Potekala je redna zunanja presoja, v kateri presojevalci niso ugotovili neskladnosti, temveč so nam priznali napredek.

HTZ Velenje se je predstavil na sejmu gradbeništva Megra.

Premogovnik Velenje je obiskal predstavnik Euracoala dr. Thorsten Diercks.

Dr. Milan Medved je bil imenovan za člana nacionalnega razvojnega sveta za energetiko v Svetu za energetiko SAZU ter za člana Inženirske akademije Slovenije.

Za novega predsednika športnega društva je bil imenovan Robert Lah.

V jami je videospot za pesem Kapo dol, vsem knapom tam dol posnel raper 6Pack Čukur.

MAJ

Nadzorni svet je obravnaval in potrdil letno poročilo družbe za 2007.

Med prvomajskimi prazniki je bila opravljena avtomatizacija treh transportnih trakov.

Ustanovljena je bila Energetska pisarna, katere naloga je stalna skrb za racionalno in optimalno rabo energije v Skupini PV.

HTZ se je predstavil na sejmu Energetika v Celju.

V TE Šoštanj je začela z delom prva od dveh plinskih turbin, ki so jo prigradili k bloku 5.

21. maja je bil 3. kongres SPESS. Ponovno je bil za predsednika izvoljen Jože Janežič.

NK Rudar se je v jubilejnem, 60. letu delovanja, znova uvrstil v 1. slovensko nogometno ligo.

Športno društvo je bilo organizator prvih športnih iger vseh družb, ki v Sloveniji pridobivajo električno energijo.

JUNIJ

Zabeležili smo predajo dveh novih dizelskih lokomotiv v uporabo.

Premogovnik Velenje je bil gostitelj mednarodne delavnice »Premogovna toplogredna plina CO₂ in CH₄ – varnost, preventiva, ravnanje in izkoriščanje«.

Potekale so prireditve ob dnevu rudarjev. Na 48. skoku čez kožo je v rudarski stan skočilo 51 novincev, častni skok je opravil dr. Uroš Rotnik, direktor TE Šoštanj, razglasili smo naj sodelavca/sodelavko in delovno skupino.

3. junija so bile volitve za novi svet delavcev. Za predsednika je bil ponovno izvoljen Branko Mlinšek.

Ustanovljena sta bila Služba za odnose z javnostmi in Izobraževalni center Skupine PV.

Odprli smo novo sprehajalno-kolesarsko pot okoli Velenjskega jezera.

V Gaberkah je bilo na srečanju preseljenih z območja rudarjenja postavljeno spominsko obeležje. Zaradi gradnje nove kuhinje in jedilnice je bil preseljen del svetilkarne. Muzej premogovništva Slovenije je zabeležil 250.000. obiskovalca.

JULIJ

Skupščina Premogovnika Velenje se je sestala na 13. dnu seji. Posodobili smo videonadzor za varovanje premoženja s sistemom kamer. Začele so se težave na odkopu Y v jami Pesje, ki so trajale do novembra. Gostili smo predstavnike ruskega podjetja Mecher AG, direktorja HSE mag. Viljema Pozeba in izvršnega direktorja HSE dr. Tomaža Štoklja. Razpisali smo akcijo postavitve 100 klopi okoli Družmirskega in Velenjskega jezera. Razpisali smo natečaj za najboljše predloge s področja učinkovite rabe energije za leto 2008 v Skupini PV. NK Rudar je praznoval 60-letnico z dnevom nogometa.

AVGUST

Od 28. julija do 8. avgusta smo imeli kolektivni dopust. 13. avgusta se je začela montaža opreme na prvem mehaniziranem odkopu v premogovniku Mramor v BiH. Odkop G2/B je zabeležil rekordni dnevni napredek odkopavanja 8,5 metra. Organizirano je bilo srečanje navijačev NK Rudar z nogometaši.

SEPTEMBER

25. septembra je začel poskusno obratovati odkop Mramor, kar smo zabeležili s slovesnostjo v Tuzli in z ogledom odkopa Mramor. V podjetju smo imenovali promotorje inovacijske dejavnosti. Položen je bil temeljni kamen za Center za varstvo odraslih v Topolšici. HTZ je sodeloval na MOS v Celju. Vsem prvošolčkom osnovnih šol v Šaleški dolini smo poklonili majičke z napisom »Vozniki, pazite name!«. Voziti je začel brezplačni mestni avtobus Lokalca, katerega sponzor je postal tudi Premogovnik Velenje. Klub upokojencev se je pridružil Športnemu društvu Premogovnika Velenje.

OKTOBER

10. oktobra je bil izveden prvi poskusni videoprenos s kamero prek spleta iz jame na površino z odkopa G2/B. Odkop G2/B je prešel na dolžino 210-metrov, s čimer je postal najdaljši odkop v zgodovini Premogovnika Velenje. Na tej dolžini je odkopaval 16 delovnih dni, nato smo ga skrajšali na 192 metrov. Zaposlili smo 20 pripravnikov. Na priložnostni slovesnosti je bil predstavljen projekt prenove Stare elektrarne Velenje.

Začela se je Šola poslovnih znanj. Sodelovali smo na Zaposlitvenem sejmu v Velenju. Rudarski oktet je bil na gostovanju v Franciji.

NOVEMBER

12. novembra smo na spletni strani www.rlv.si v živo spremljali videoprenos slike in zvoka iz jame, ki je odlično uspel. Z njim smo zaokrožili izgradnjo optičnega omrežja v jami. Uspešno je bil opravljen preboj pripravskega moštva št. 24 v progo odvoznega traka 70. Prenovili smo varnostno-tehnološki informacijski sistem (VTIS). Sodelavci so obiskali tovarno Joy na Kitajskem ter tovarno Mitsubishi in termoelektrarno na Japonskem. Direktor je bil na delovnem obisku v Srbiji, kjer je predstavil naša premogovniška znanja. Savinjsko-šaleška območna gospodarska zbornica Velenje je organizirala razvojno konferenco SAŠA regije. Umrli je prof. dr. Rudi Ahčan, ugledni rudarski strokovnjak, začetnik Velenjske odkopne metode. Na priložnostnih slovesnostih z razstavama smo zabeležili 60 let delovanja NK Rudarja in 55 let izhajanja internega glasila Rudar. Pihalni orkester Premogovnika Velenje je razpisal 3. sezono godbeniškega abonmaja.

DECEMBER

4. december, god sv. Barbare, smo počastili s tradicionalno slovesnostjo za sodelavce, ki so končali študij ob delu, in pogovorom z direktorji velenjskega premogovnika. Razglasili smo tudi nagrajence natečaja Energetsko varčno podjetje. Premogovnik Velenje in MO Velenje sta podpisala dogovor o sodelovanju pri zagotavljanju varnosti, varovanju javnega reda, javnega premoženja ter naravne in kulturne dediščine v območju pridobivalnega prostora rudarjenja. Sklicana je bila izredna seja Sveta MO Velenje, Sveta Občine Šoštanj in Sveta Občine Šmartno ob Paki, na kateri so obravnavali vizijo razvoja energetskega gospodarstva v Šaleški dolini. Izšla je fotografska monografija Iva Hansa Avberška Knapovska dolina. V 133 letih – od 1875 do 2008 – je bilo odkopanih 213.585.967 ton premoga. Zadnji delovni dan za proizvodnjo je bil 30. december.

IZOBRAŽEVALNI CENTER SKUPINE PREMOGOVNIK VELENJE

Premogovnik Velenje prav gotovo ne bi bil eden najmodernejših in najbolj produktivnih premogovnikov v Evropi, če v njem ne bi vrsto let sistematično vlagali v ljudi in znanje.

Uvrščamo se v družbo slovenskih učečih se podjetij, ki načrtno delajo na področju izobraževanja in vanj sistematično vlagajo.

Z izobraževanjem in usposabljanjem zaposlenih podpiramo strateške cilje družbe: racionalizacijo procesa pridobivanja premoga, varno delo, skrb za okolje in razvoj novih dejavnosti pa tudi številne projekte. Izobraževanje skrbno načrtujemo, potrebe ugotavljamo na osnovi pogovorov z vodji, kataloga izobraževanja, aktualnih projektov, potreb v proizvodnem procesu.

Poleg strokovnih znanj zaposlenim načrtno nudimo tudi znanja s področij varnosti in zdravja pri delu, odgovornega odnosa do okolja, vodenja, komuniciranja, motiviranja pa tudi ekonomska znanja. Za vse nove sodelavce, v pretežni meri štipendiste, imamo izdelan sistem uvajanja in pripravništva.

Za razvoj visoko izobraženih 43 mlajših sodelavcev izvajamo skupaj s Centrom za izobraževanje in svetovanje Ekonomske fakultete v Ljubljani Šolo poslovnih znanj.

Trenutno imamo v Skupini Premogovnik Velenje 154 študentov, 109 sodelavcem sofinanciramo stroške študija ob delu.

Za dolgoročni uspeh Skupine Premogovnik Velenje, konkurenčnost na slovenskem trgu in družbeno odgovorno delovanje v lokalni skupnosti potrebujemo strokovne, inovativne, podjetne in kompetentne kadre, ki jih bomo negovali s pomočjo naj-sodobnejših metod razvoja kadrov, katere bodo uporabljali usposoblje-

ni vodje, da bodo prepoznali potencialne zaposlenih in razvijali njihove sposobnosti z usmerjenim izobraževanjem in usposabljanjem.

STORITVE IC SPV

Junija letos je bil ustanovljen izobraževalni center Skupine Premogovnik Velenje (IC SPV), ki ima pisarne v nekdanjih prostorih Jamomerstva pri VTIS-u. Njegov vodja je **Boris Potrč**, ki poudarja, da želimo s ustanovitvijo centra z enega mesta povezovati in organizirati vse oblike izobraževanja glede na potrebe tako matične družbe kot njenih povezanih družb v Skupini Premogovnik Velenje.

V IC SPV izvajajo naloge s področja razvoja kadrov, izobraževanja in posredovanja zaposlitev. Center izvaja sistematično pripravo študentov po zaključenem šolanju in novo zaposlenih visoko strokovnih kadrov

za delo v skupini, uvaja enotne standarde za razvoj mladih sodelavcev s VI. in VII. stopnjo izobrazbe. Deluje na več področjih: izobraževanje, psihološko svetovanje, projekti, posredovanje zaposlitev in izvajanje praktičnega pouka.

IZOBRAŽEVANJE

Na osnovi ugotovljenih potreb planirano izvajajo izobraževanja za ciljne skupine, pri katerih je poudarek na obvladovanju tehnologije za pridobivanje premoga, varnosti, obvladovanju drugih delovnih procesov, delu s stroji in z napravami, zakonodaji, odnosu do dela, medsebojnih odnosih, organizacijski kulturi, ekologiji, inovativnosti ...

Znanja, za katera izobražujejo, so šola poslovnih znanj za mlade sodelavce z visoko izobrazbo, vodenje za različne nivoje vodenja, marke-

Izobraževanja v januarju 2009

Izobraževalna oblika	Ciljna skupina	Kraj izobraževanja	Datum
Uvajalni seminar za pripravnike	Novo sprejeti pripravniki	Zelena dvorana	5. in 6. januar
Šola poslovnih znanj; Sodobne metode obvladovanja stroškov – seminar z delavnico	Mladi sodelavci VII. st. izobrazbe Skupine PV	Medpodjetniški izobraževalni center v Velenju	20. januar
Timsko delo – delavnica	Vodstvo Skupine PV	Logarska dolina	23. in 24. januar
Šola poslovnih znanj; Motivacija – seminar z delavnico	Mladi sodelavci VII. st. izobrazbe Skupine PV	Medpodjetniški izobraževalni center v Velenju	30. januar

ting, ekologija, kakovost, projektno delo, računalništvo in IT-tehnologije, tuji jeziki, učinkovita raba energije, obnovljivi viri energije, protieksplozijska zaščita, reševanje konfliktov, dobri medsebojni odnosi, nematerialno nagrajevanje, delo s težavnimi strankami, zdrav življenjski slog, novosti v zakonodaji ...

K storitvam na področju izobraževanja spadajo tudi štipendiranje, pripravništvo, mentorstvo, obvezna praksa, promocija poklicev, študij ob delu, preverjanje znanja, strokovni izpiti, storitve za jamske reševalce, organizacija tematskih konferenc, letni pogovori in merjenje organizacijske klime.

PSIHOLOŠKO SVETOVANJE

Storitve s tega področja so ocenjevanje potencialov za skupino mlajših sodelavcev s VI. in VII. stopnjo

izobrazbe (psihodiagnostika, 360 ° ocenjevanje), karierni načrti – izobraževanje, job rotation, coaching in planiranje nasledstev oziroma medgeneracijski prenos znanja.

PROJEKTI

Izobraževalni center ima zastavljene tele projekte: letni pogovori, raziskave zadovoljstva, mnenjske raziskave, 360° ocenjevanje, razvoj vodij, upravljanje talentov, pridobivanje sredstev na javnih razpisih, sistemi motiviranja, promocija zdravja (obvladovanje nezgod, bolniške odsotnosti, stresa, ozaveščanje o posledicah prekomernega uživanja alkohola), uvajanje timskega dela, obvladovanje absentizma, razvoj koncepta družbene odgovornosti.

V Izobraževalnem centru trenutno pridobivajo koncesijo za dejavnost posredovanja zaposlitev. Sedež

agencije bo na Rudarski 6 v Velenju. Njihova zelo obsežna dejavnost pa je tudi izvajanje praktičnega pouka in praktičnega usposabljanja z delom za področja rudarstva, geotehnologije, strojništva in elektrotehnike za IV. in V. stopnjo izobrazbe.

Vodja izobraževalnega centra **Boris Potrč** je prepričan, da Skupina Premogovnik Velenje potrebuje takšen center in ga lahko tudi dobro izrabiti: »Podjetje ima vizijo in načrte, kako odkopavati premog do leta 2040 in še dlje. Zato moramo omogočiti ustvarjalne razmere za naslednje generacije zaposlenih. To lahko dosežemo tudi z načrtnim izobraževanjem svojih kadrov, ki se bodo sposobni spopasti z novimi izzivi prihodnosti.«

Diana Janežič

*Nikoli naj ti ne bo žal časa,
porabljenega za to, da si kaj storil prav.*

Osnovna organizacija Rdečega križa podjetja je tudi letos s članarino in podporo svojih članov pomagala mnogim ljudem v stiski.

Krvodajalci so s svojo krvjo prispevali k reševanju življenj ljudi ali jim pomagali ozdraveti. Med 1. januarjem in 30. novembrom je bilo za beleženih 2.042 odvzemov krvi krvodajalcev, članov našega odbora. Največ odvzemov je bilo v Celju (913), v Slovenj Gradcu (346) in v Velenju (666).

Vsem iskrena hvala!

V letu 2009 vam želimo veliko zdravja, zadovoljstva in uspehov!
Izvršilni odbor RK Premogovnik Velenje

Popravek

V članku »Kamor pridemo, smo dobrodošli«, ki je bil objavljen v Rudarju 10/2008, smo napačno zapisali, da je Ivan Rošer naš nekdanji sodelavec. Ivan Rošer je še vedno naš sodelavec, zaposlen v Delavnici zaščitnih sredstev HTZ Velenje.

Za napako se njemu in bralcem opravičujemo.

Uredništvo

IZBIRATE POKLICNO POT? IŠČETE ZAPOSILITEV?

Zavod RS za zaposlovanje pri izvajanju svoje dejavnosti posluje z vrsto različnih uporabnikov, najpogosteje z brezposelnimi osebami oziroma iskalci zaposlitve in delodajalci.

Zaradi prilagajanja storitev potrebam svojih uporabnikov, zagotavljanja večje dostopnosti storitev ter vključevanja sodobne informacijsko-komunikacijske tehnologije v njihovo izvajanje sistematično pristopamo k razvijanju večkanalnega poslovanja s strankami.

Rezultat takšne strategije zavoda je razvoj nove spletne aplikacije, imenovane **eSvetovanje**. Razvita je bila v okviru projekta Razvoj integriranega e-informiranja in svetovalne podpore iskalcem zaposlitve, ki ga je v obdobju od septembra 2007 do novembra 2008 izvajal Zavod RS za zaposlovanje. Projekt je bil izbran na razpisu Evropske komisije, s katerim bi modernizirali javne službe za zaposlovanje v državah, članicah Evropske unije, s ciljem razviti spletno dostopni sistem celostnega svetovanja pri sprejemanju odločitev o izboru poklicne poti in pri iskanju zaposlitve.

Projektna skupina strokovnih delavcev zavoda z različnih področij delovanja (zaposlovanja, poklicne orientacije, analitike trga dela in informatike) je razvila koncept, kjer je bil na svetovni splet prenesen svetovalni proces, ki ga je zavod do sedaj svojim strankam zagotavljal predvsem v individualnih pogovorih ali v skupinskih oblikah dela z brezposelnimi in drugimi ciljnim skupinami. V projektu sta sodelovala tudi dva tuja partnerja – avstrijski in belgijski zavod za zaposlovanje, ki imata dolgoletne izkušnje z zagotavljanjem spletnih storitev za iskalce zaposlitve in delodajalce. Partnerja sta prispevala predvsem svoja spoznanja o pomenu uporabniške izkušnje, kjer je bilo poudarjeno, da uporab-

nik sledi zlasti svojim potrebam, kar mora biti vodilo pri izgradnji spletnih storitev.

eSvetovanje, ki ga je razvil zavod, vodi uporabnika po najučinkovitejši poti do zaposlitve: od spoznavanja samega sebe, interesov in kompetenc, prek spoznavanja poklicev in postavljanja lastnih poklicnih ciljev do učenja načinov iskanja zaposlitve in končno do vstopa na trg dela, na katerem je mogoče poiskati aktualna prosta delovna mesta.

UPORABNIKI E-SVETOVANJA

Najpogostejši uporabniki eSvetovanja bodo tisti, ki so večji uporabe računalnika in še posebej svetovnega spleta. Glede na to, da gre za dokaj enostavne spletne rešitve, se bo eSvetovanje uveljavilo tudi med drugimi uporabniki zavodovih storitev (predvsem med tistimi, ki želijo

spremeniti svojo poklicno pot).

Spletna storitev ponuja uporabne informacije in najmodernejše pripomočke, kot so: vprašalniki, spletni obrazci, interaktivno poizvedovanje po podatkih, naročanje na prosta delovna mesta in drugo, nujno za samostojno iskanje zaposlitve. Pri aktivnostih, kjer bodo uporabniki potrebovali osebno svetovanje, je na voljo tudi storitev e-svetovalca, ki jo zagotavljajo izkušeni svetovalci zavoda. eSvetovanje je tako postala osebna spleta svetovalnica za načrtovanje poklicne poti in iskanje zaposlitve.

ŠTIRJE SKLOPI

Aplikacija eSvetovanje je sestavljena iz štirih samostojnih vsebinskih sklopov: samoocena, zaposlitveni cilji, večšine iskanja zaposlitve in trg dela, ki se medsebojno povezujejo. Uporabnik izbira vsebine po lastni

presoji in trenutnih potrebah, ima pa tudi možnost slediti priporočeni poti, ki mu zagotavlja celostno svetovalno storitev.

Uporabniku svetujemo, da začne pri »samooceni«, kjer s pomočjo testov razišče svoje interese, lastnosti in motive in tako spozna samega sebe, zatem nadaljuje v »zaposlitvenih ciljnih«, kjer spozna poklice na slovenskem trgu dela in določi svoje lastne zaposlitvene cilje, opredeljene kot poklice, v katerih bo iskal zaposlitve.

V sklopu »veščine iskanja zaposlitve« se uporabnik nauči, kako poiškati informacije o prostih delovnih mestih, kako se pripraviti na zaposlitveni razgovor pri delodajalcu ali kako pripraviti svoj življenjepis.

Uporabo nato konča v sklopu »trg dela«, kjer s preprostimi poizvedba-

mi ugotovi, v katerih poklicih se lahko zaposli s svojo izobrazbo ali katero izobrazbo mora imeti, da bi se zaposlil v zanj zanimivih poklicih. Sklop »trg dela« tudi omogoča, da s poizvedovanjem o prostih delovnih mestih, na katera se lahko tudi naroči, kar najhitreje pristopi k doseganju svojih zaposlitvenih ciljev.

eSvetovanje je dostopno širši slovenski javnosti in je brezplačno. Registracija v ePortalu uporabniku omogoča dostop do dodatnih storitev, kot je pomoč osebnega eSvetovalca, ki je na voljo pri posebej zahtevnih delih in nalogah. Na vprašanja uporabnikov odgovarjajo strokovnjaki zavoda.

Številne informacije in interaktivna orodja, ki se ponujajo uporabnikom, jih bodo zagotovo pritegnili k ponovnemu obisku storitve, kjer

so shranjeni rezultati vseh preteklih uporab, seveda, če je uporabnik registriran. Uporabnikom eSvetovanja je zagotovljena anonimnost.

Nova storitev eSvetovanje prek svetovnega spleta www.ess.gov.si zagotavlja lažjo dostopnost svetovalnih storitev zavoda vsem iskalcem zaposlitve, ne samo brezposelnim osebam. S tem deluje tudi preventivno in zagotavlja možnost preprečevanja prehoda v odkrito brezposelnost, kar je v trenutnih zaostrenih gospodarskih razmerah vsekakor zelo dobrodošel ukrep na slovenskem trgu dela.

Sabina Tomlje,
ZRSZ, svetovalka področja 1
*Vir: povzeto po prispevku
Novinarska konferenca
eSvetovanje, 19. 11. 2008*

POSODOBITEV VIDEONADZORA

Premogovnik Velenje ima že nekaj let za varovanje premoženja vzpostavljen sistem videonadzora. V več letih je postal tehnološko zastarel, s spremembo območja podjetja tega tudi ni več v celoti pokrival. Zaradi tega smo se že lani odločili za posodobitev sistema.

Projekt, ki je od avgusta v operativni fazi, je predstavil **Dušan Čižmek**, vodja Priprave dela: »Stare kamere smo pričeli nadomeščati z novimi

in širiti območje pokritosti z videonadzorom, tako da videonadzor sedaj pokriva celotne zunanje meje Premogovnika Velenje, vse pristope, glavne transportne poti, skladišča in nekatere notranje prostore.

22. novembra je bil na štabni vaji jamske reševalne čete sistem predstavljen tudi vodstvu Premogovnika Velenje. Zbrane so bile pripombe glede organizacije videonadzora in pristojnosti. Od tega datuma je sistem videonadzora v fazi poskusnega obratovanja, od 1. januarja 2009 pa bo sistem uradno deloval.«

Da bi zaposleni in obiskovalci Premogovnika Velenje vedeli za videonadzor, so ob vseh kamerah in na glavnih poteh nameščene opozorilne table oziroma nalepke, ki jih seznanjajo, da so v območju, nadzorovanem s kamerami.

»Pomembno je poudariti, da smo

zaradi nadgradnje videosistema posodobili tudi poslovnik o varovanju osebnih podatkov.

Pripravljamo navodila za uporabnike videonadzornega sistema, to je za dežurne Premogovnika Velenje, v katerih bodo natančno navedene pristojnosti, informacije o vrstah podatkov na videoposnetkih in kako se z njimi ravna. Navodila bodo tudi določala, kdo in v kakšnem primeru ima dovoljenje za ogled posnetkov. Sistem je namenjen izključno varovanju podjetja. Pristojnosti do vpogleda posameznih posnetkov ima vodstvo Premogovnika Velenje in po službeni dolžnosti tudi Služba varovanja HTZ Velenje. Druge uradne osebe lahko zahtevajo ogled posnetkov le s posebno prošnjo in z izjavo o namenu ogleda,« je pojasnil Čižmek.

Diana Janežič

HVALA, KAMERADI

Delavec ob
Aškerčevi udarja po
v beton odtisnjenih
stopinjah mladostne
razposajenosti.
Tam daleč na
obzorju za Peco
košček modrine
obeta lep dan.
Petka stoji.
Od sveže narinjenega premoga visoko v
nebo se še kadi.
Sončni žarki za trenutek v škrlat odenejo
snežno belino Golt.

Misli mi uidejo k nočni izmeni. Nad zvrhanimi rinami tekočega kolna še vztrajajo drobci premoga, ujeti v vodno meglo, pomešani s prahom in plini. Od zraka je ostalo bore malo. Toliko, da se med pritajenim škripanjem verige še sliši knapovo pesem. »Dobr so ga fedrali.« Zdaj so že gotovo objeti med tople rjuhe svežega nedeljskega jutra.

Koliko krvavih žuljev, modric, črnih nohtov, izmučenih teles in nad rezultati naporenega dela razočaranih duš je to leto motilo počitek čelakov. Ne pomnim, kdaj je bilo potrebnih toliko naporov za doseganje proizvodnje. Hvala, kameradi!

Nenadoma sem ujet v brezno svetlobe brez dna. Trenutek brez tal pod nogami je bil presenetljivo dolg in globok. Hip zatem me odbije od dna in izvrže na komaj vidno belino ravnice Starih stan.

V led okovano sidro me opomni na recesijo.

Bo prišla tudi med knape?

Delodajalci v imenu bankrotiranih lastnikov kapitala spet odpirajo že nič kolikokrat začete razprave o fleksibilnosti in prožni varnosti zaposlitve. Kako dolgo bomo še delali vse sobote, na štiri izmene, v ciklusu, nadure ...? Nič dlje kot do prostih petkov. Delovni čas bomo skrajšali na 36 ur, če bo treba tudi na 32 ur. Če bo še huje, bomo tudi odpuščali in predčasno upokojevali. Zakaj se moramo delavci vedno znova boriti za svoje pravice? Za pošteno plačilo za dobro opravljeno delo?

Spoštovani sodelavke in sodelavci!

Leto 2008 je od vseh terjalo izjemne napore pri izpolnjevanju načrtovanih obveznosti. Skupaj nam je uspelo. Hvala vam.

Pot življenja si vsak dan znova oblikujemo sami. Naj vas na tej poti spremljajo sreča, zdravje in ljubezen. Prijatelji, dobri sodelavci in razumevajoča družina. Srečno 2009!

Tomo Lipnik,
predsednik sindikata Premogovnika Velenje

SREČNO

Spoštovani sodelavke in sodelavci, poslavlja se leto 2008, ki nam bo ostalo v spominu po tem, da je bilo v njem vloženega veliko truda za doseganje proizvodnih rezultatov. Narava je pokazala, da kljub vrhunski tehnologiji in znanju, ki ju premoremo v našem premogovniku, še vedno pride čas, ko morajo naši sodelavci z vztrajnostjo in s trdim delom prispevati, da je mogoče načrtovati začrtano pot.

Vsem zaposlenim v Skupini Premogovnik Velenje v imenu članov Sveta delavcev in v svojem imenu želim v letu 2009 varno in uspešno delo, za katerega si bomo prizadevali, da bo tudi dobro nagrajeno.

Želim vam, da se na svojem delovnem mestu dobro počutite, da nadgrajujete svoje delo z dobrimi odnosi in s spoštovanjem med sodelavci. Izkoristite možnosti za preživljanje prostega časa, ki nam jih ponuja podjetje, saj nam tudi te aktivnosti nudijo večjo kvaliteto življenja in s tem pripomorejo k doseganju dobrih rezultatov pri delu.

Vsem zaposlenim, vašim družinskim članom in prijateljem, upokojencem in drugim, ki ste tako ali drugače povezani s Skupino Premogovnik Velenje, želim srečno v letu 2009!

Branko Mlinšek

Vsem zaposlenim v Skupini Premogovnik, še posebej pa vam, članom Kluba upokojencev Premogovnika Velenje, in vašim najbližjim želim v letu 2009 veliko trdnega zdravja in osebne sreče.

Zaposlenim želim, da se varno spuščate v globine po črno zlato in se vračate brez poškodb v objem domačih. Nadaljujte delo, ki smo ga mi že prekinili, in ga plemenitite še naprej – naj vam bo srečno leto 2009.

Pavel Župevc, predsednik Kluba upokojencev Premogovnika Velenje

Člane Kluba upokojencev obveščamo, da je članarina po sklepu Upravnega odbora kluba enaka kot v letu 2008 in jo bo možno plačati v dnevih uradnih ur od januarja do marca 2009.

Aktiv delovnih invalidov vošči vsem zaposlenim in njihovim družinskim članom vesele praznike, v novem letu 2009 pa predvsem veliko razumevanja, strpnosti in medsebojnega sodelovanja.

Vsem svojim članicam in članom želimo čim več zdravja in uspehov pri delu.

Predsednik ADI
Drago Kolar

ZAHVALA

OB SMRTI MOJE MAME SE ZAHVALJUJEM SODELAVCEM V PRALNICI IN KOPALNICI IN SINDIKATU HTZ VELENJE ZA DAROVANO CVETJE, SVEČE IN DENAR.

SULEJMAN SINANOVIĆ

SINDIKALNI APARTMAJI

V začetku leta 2009 je prostih še nekaj apartmajev Sindikata Premogovnika Velenje, in sicer:

2. januarja – Lendava in Banovci (večji in manjši apartma),

9. januarja – Moravci in Banovci (večji apartma),

16. in 23. januarja – Lendava,

30. januarja – Banovci (manjši apartma) in

6. februarja – Moravci, Banovci (manjši apartma) in Lendava.

Več informacij o prostih terminih, ponudbi in cenah boste prejeli v tajništvu sindikata. V primeru, da ne bo kandidatov za koriščenje tedenskega aranžmaja, bo možno en teden pred odhodom na letovanje rezervirati tudi vikend paket. Aktualne informacije o prostih kapacitetah so na razpolago tudi na avtomatskem telefonskem odzivniku 080 98 93.

Člani in upokojeni člani sindikata se lahko prijavite za proste kapacitete v tajništvu sindikata (telefon 586 1111, int. 1612) vsak delovni dan od 7. do 15. ure (ob petkih do 13. ure) do zasedbe terminov.

Godbeniki Pihalnega orkestra Premogovnika Velenje voščimo vsem ljudem dobre volje razigrano, uspešno in zdravo novo leto!

Vabimo vse ljubitelje naše glasbe na tradicionalni novoletni koncert in drugi koncert godbeniškega abonmaja, ki bo v **soboto, 17. januarja 2009, ob 19.30 v Domu kulture**. Na koncert smo povabili goste. Nastopili bodo mednarodno uveljavljeni solisti na trobenti Richard Steuard iz Nemčije, japonski klarinetist Akio Atsuta, pevka Nuša Derenda, trobilni ansambel Ars Anima in kot gost dirigent Eiichi Toyama z Japonske.

Vljudno vabljeni!

PLP
Lesna industrija d.o.o.

Vesele božične praznike in srečno novo leto 2009 vam želi družba PLP!

ZNOVA VELJA: »ŠAHT JE MAJKA«!

Teodor Jelen, Tejč, ima v Premogovniku Velenje 26 let delovne dobe, zadnjih deset let pa dela kot tehnolog v Hidrogeološkem laboratoriju Tehničnih služb. Njegovo delovno področje je seizmika. Na terenu, s seizmičnih postaj v Gaberkah, Šoštanju in Pesju, zbira podatke, jih obdeluje, pripravlja poročila o seizmičnem dogajanju. To je en pogled na Tejča, drugi se skriva pod imenom »Velenjski knapi« in je najtesneje povezan z nogometom in NK Rudarjem.

☉ **Ali hranite kakšno stvar iz mladih let?** Zelo težko se odrečem kakšnim stvarjem, zato jih zlagam v škatle in spravljam na podstrešje. Med temi predmeti naj omenim 30 let star HF stolp, ki še deluje in sem ponosen nanj. Otroci me prepričujejo, naj kupim novega, a v tem je preveč spominov.

☉ **Katera je bila vaša najboljša ocena v osnovni šoli?** Bil sem v zlati sredini, padla je tudi kakšna petka. Skozi šolo sem šel brez večjih pre-

tresov, posebnosti.

☉ **Kdo je na družinski sliki iz vaše mladosti?** Na tej sliki so vsi tisti moji najdražji, ki jih ni več, a ostajajo v mojem srčnem albumu. Hkrati so vsi tisti, s katerimi še danes delim življenje. Sicer pa sem edinec in naša družina smo bili oče, mama in jaz.

☉ **Na kaj pomislite, ko se odpravljate na delo?** Posebej o delu zjutraj ne razmišljam, vedno pa se odpravljam v službo z dobrimi občutki. Danes je zelo pomembno, da greš v

službo dobro razpoložen, ne z občutkom, da te čaka nekaj težkega, neprijetnega. Moje delo me veseli, je razgibano, terensko in delovni dan hitro mine.

☉ **Kako bi predstavili svoje podjetje v dveh stavkih?** V stalež sicer spadam k HTZ Velenje, vendar vedno s ponosom povem, da sem v službi »na šahtu«. V Premogovniku Velenje sem zaposlen kot tretja generacija Jelenove družine. V podjetju je v zadnjem času čutiti pozitiv-

ne premike, vedno večjo pripadnost podjetju, česar v nekem obdobju ni bilo, zdaj pa je znova tako, kot je že bilo pred leti. Všeč mi je, da še vedno velja »šaht je majka«!

● **Kakšen poklic ste si želeli pri desetih letih?** Po poklicu sem grafik, smer industrijska fotografija, kajti fotograf sem si želel biti že kot otrok. Ta poklic je z razvojem informacijske tehnologije zamrl in ga ni več. Sem pa v tem poklicu začel delati v Tiskarni pri tedanjem Rudniku lignita Velenje. Kasneje sem se prestavil v Jamomerstvo, kjer sem delal kot figurant. Tedanji vodja Jamomerstva Srečko Meh je kot enoto ustanovil kopirnico, ki danes spada v Studio HTZ. Devet let sem bil vodja kopirnice, nato pa sem zaprosil za premestitev na manj stresno delovno mesto, predvsem z manj stika s strankami. Tako sem prišel v Hidrogeološko službo oziroma v sedanje Tehnične službe. Fotografiranje ostaja moj hobi.

● **Na koga ali kaj se pri svojem delu lahko najbolj zanesete?** Sodelavci v laboratoriju smo ekipa, če se izrazim v nogometnem žargonu. In to je dobro. Pri svojem delu pa se moram zanesti nase in do končnega izdelka, poročila sem sam. Sem perfekcionista.

● **Kaj najraje delate, kadar nič ne delate?** Tega časa v zadnjem obdobju, odkar sem znova vodja navijaške skupine NK Rudarja »Velenjski knapi«, ni. A mi ni žal, da je tako. Nogometu sem predan. Poleg tega obožujem računalnik, internet, televizijo – brez tega ne bi znal živeti. Rad tudi potujem. Imam avtodom in vsako priložnost izkoristim za potovanje. To je moj prosti čas.

● **Katero besedo bi pripisali sebi: reklamacija, kulinarika, reinkarnacija, rekreacija? In zakaj?** Izbral sem reinkarnacijo in kulinariko. Če se reinkarnacija resnično zgodi, sem oziroma bom tega zelo vesel. Zelo rad kuham, vse jedi po vrsti. Pri kuhanju sem rad sam, zelo uživam pri tem, seveda pa sem zadovoljen, če jedci pospravijo moje kuhanje. To se v glavnem tudi zgodi.

Besede rekreacija nisem izbral, ker je to moja hiba. Že dolgo le razmišljam o tem, da bo treba pri moji sta-

rosti začeti migati ...

● **Kje bi živeli, če bi se vam izpolnile sanje?** Ob morju. Bližina vode me pomirja. Morda bom kdaj kasneje živel kje ob morju, bolj na samoti. Za sedaj zadostuje avtodom.

● **V kateri kulturni ustanovi vas lahko največkrat srečamo?** Kar malo sram me je priznati, da sem tukaj čisto »out«. Ali mi lahko v odpustek štejete nogometno kulturo oziroma čas, preživet na nogometnih tribunah?

● **Čim več daješ, tem več imaš. Se strinjate?** Da. To je tudi moj odgovor na vaše zadnje vprašanje.

● **Kdo ali kaj vam v življenju največ pomeni?** To so v prvi vrsti žena in otroci, trije sinovi. Čas, ki ga preživim z njimi, je poseben. Sinovi so stari dvaindvajset, trinajst in enajst let. Najstarejši študira informatiko. Žena že dolgo časa vodi trgovino z otroškimi oblačili in s pripomočki in je s tem zelo zasedena. Po svojih močeh ji pomagam.

Veliko pa mi pomeni tudi nogomet, pravzaprav skoraj vsi športi. NK Rudar in njegovo igranje v različnih ligah spremljam že 30 let. Sem pravi privrženec, navijač, saj sem bil z NK Rudarjem v njegovih najboljših in najslabših obdobjih. V tem duhu motiviram in vzgajam tudi sedanjo generacijo predvsem mlajših članov skupine »Velenjski knapi«. Navijamo organizirano, spoštljivo, nenasilno, čeprav si, seveda, damo tudi duška, navijamo strastno in smo že tudi kakšno ušpičili. Zavedamo se našega pomena kot dvanajstega igralca.

Ko nam igralci po tekmi povedo, da jih je naše navijanje spodbujalo, je to največja pohvala. Z igralci smo prijatelji, se srečujemo. Zadovoljni smo tudi z odnosom uprave NK Rudar do nas in našim dobrim sodelovanjem.

● **Katere so tri vaše dobre lastnosti?** Natančnost, vztrajnost, držim besedo.

● **Kaj bi spremenili pri sebi?** Ne veliko. S sedanjo pametjo bi spremenil kakšno svoje ravnanje, odločitev iz prejšnjih let, morda odnos do sinov.

● **Kateri moto vas spremlja skozi življenje?** Kot sem že povedal: čim več daješ, tem več imaš.

Diana Janežič

SREČNO, NAPREJ RUDAR!

Rudar, Rudar, Rudar, Rudar!

Mi smo tu, ko ti najboljše gre, mi smo tu!

Mi smo tu, ko ti najtežje je, mi smo tu!

Naj te sreča spremlja vseposod, kjer si, srečno, želimo ti!

Trava je pokošena, polja so razdeljena.

Noge, glava, duša in telo, za zmago mi najboljši smo.

Rudar, naprej, naprej, Rudar, Rudar, naprej, naprej, Rudar.

Nogomet za nas je prava stvar.

Srečno, naprej Rudar!

Članska ekipa NK Rudar s trenerjem in člani uprave v novih oblekah

SREČNO, NAPREJ RUDAR!

Nogometni klub Rudar je v petek, 28. novembra, zvečer v Centru Nova praznoval 60 let. Na svečanost so povabili sedanje in nekdanje nogometaše, predsednike kluba, funkcionarje, predstavnike Nogometne zveze Slovenije, Športne zveze Velenje, drugih športnih klubov, sponzorje in druge goste, ki so tako ali drugače povezani z nogometom.

Zbrane so nagovorili predsednik kluba Dejan Radovanovič, direktor Premogovnika Velenje dr. Milan Medved ter župan MO Velenje Srečko Meh.

Dejan Radovanovič je dejal, da je NK Rudar v preteklih šestdesetih letih delovanja doživel vzpone in padce, zabeležil veliko zmag in porazov, imel obdobja navdušenih množic in skoraj praznih tribun, dobil prenovljeni stadion in mnoge

prestižne nagrade.

»Z vsem tem je gradil športno zgodbo nekaj tisoč posameznikov – igralcev, trenerjev, organizatorjev, navigačev, ki si vsi zaslužijo čestitke ob 60. letnici delovanja NK Rudar Velenje,« je dejal Radovanovič.

Prav gotovo takšnega kluba ne bi bilo brez Premogovnika Velenje in v svojem nagovoru je **dr. Milan Medved** dejal, da tako, kot si ne zna predstavljati Šaleške doline brez Premogov-

nika Velenje, si ne zna predstavljati te doline brez nogometa.

»Zato je v teh šestdesetih letih velenjski premogovnik nogometnemu klubu Rudar ves čas stal ob strani. Tako v dobrih, odličnih, kot tudi malo manj dobrih časih. Pri vsem je najpomembnejše, da se je po nekaj sušnih letih na tribune vrnilo občinstvo, pa tudi to, da je v mlajših selekcijah kluba okoli 300 mladih bodočih nogometašev in nogometašic,«

je poudaril dr. Medved.

Župan **Srečko Meh** je obljubil, da bo občina še naprej zagotavljala temelje za razvoj športnih panog, torej infrastrukturo, igrišča v dvoranah in na prostem.

»Strategija športa, ki jo v občini izdelujemo, mora odgovoriti, koliko športov lahko razvijamo in kolikim lahko nudimo ustrezne razmere. V Šaleški dolini smo se dogovorili, da si športni klubi ne bodo delali konkurence. Tako je, na primer, košarka doma v Šoštanju, odbojka v Topolšici, nogomet v Velenju. Pomembno je, da v posameznih občinah, krajih združimo kadre, igralce, funkcionarje,« je dejal župan.

Klubu je ob obletnici čestital tudi predsednik NZS **Rudi Zavrl** in Dejanu Radovanoviču izročil plaketo zveze. Ob tem je dejal, da je NK Rudar Velenje dobro poznan v Sloveniji in je bil vedno v kvalitetnem vrhu slovenskega ligaškega nogometa. »Gre za okolje, ki je izjemno naklonjeno nogometu, s praktično neusahljivim virom talentov, dobro organizirano nogometno šolo, vzorno urejeno infrastrukturo. Vanj je vtakano ogromno ljubiteljskega dela velikega števila posameznikov,« je dejal Zavrl.

Na srečanju so podelili tudi plakete, in sicer dosedanji predsednik NK Rudar, NZS, Premogovniku Velenje ter MO Velenje.

Ivo Rahten, prvi predsednik NK Rudar, si leta 1948 ni predstavljal, da bo dočkal tudi šestdesetletnico kluba. Na to je zelo ponosen. V klubu nogometa nikoli ni igral, žogo je brcal le s fanti, za zabavo, družbo. V klubu pa je bil dolga leta funkcionar. Poudaril je, da tako ustanovitve kluba kot njegovega delovanja v vseh šestih desetletjih ne bi bilo brez velenjskega premogovnika. Danes želi nogometašem predvsem dobre rezultate, za kar pa si morajo prizadevati sami skupaj s svojimi trenerji.

NOVA HIMNA

Prireditev je bila poleg slovesnosti z nagovori gostov tudi zabavna. Glasbeno so jo popestrile pevke skupine Katrinas, za pravo navijaško vzdušje pa je poskrbela predstavitev nove himne NK Rudar Srečno, naprej Ru-

Predsedniki NK Rudar – stojijo od leve: Jože Mraz, Dejan Radovanovič (sedanji predsednik), Zdenko Lah, Janko Lukner, Herman Arlič, Venčeslav Tajnik, Franc Druks in Slavko Janežič; sedijo od leve: Albin Amon, Hubert Mravljak, Ivo Rahten (prvi predsednik), Dragan Rogič in Aco Todorovič

Klubu je ob obletnici čestital tudi predsednik NZS Rudi Zavrl in Dejanu Radovanoviču izročil plaketo zveze.

dar! Njen avtor je Rajko Djordjevič, izvajajo pa jo Ave, Rudarski oktet ter navijači NK Rudarja Velenjski knapi.

Ob predstavitvi nove himne in ob slovesnosti je bil zadovoljen tudi **Teodor Jelen**, prvi in sedanji vodja navijaške skupine: »Velenjski knapi obstajajo od leta 1996. Za mano so bili vodje še Jože Kos, Zdravko Cvikel in pokojni Janez Kotnik. Članov imamo okoli 90, tistih pravih navijačev, ki so zraven na vsaki tekmi tako na stadionu ob jezeru kot na gostovanjih, pa je okoli 60.

Najbolj smo, seveda, veseli ob zmagah, a z nogometaši smo tudi ob porazih. Navijaštvo se ne kaže le takrat,

ko tvoje moštvo zmaguje, temveč tudi v kriznih časih; takrat moštvo navijače tudi najbolj potrebuje.

Prireditev ob 60. obletnici kluba mi je bila zelo všeč in veselilo me je, da se je je udeležilo toliko nekdanjih igralcev oziroma članov kluba. Zaupam Rudarju, čestitam vsem ob obletnici in povsem realno pričakujem, da bomo v prihodnosti kdaj znova državni prvaki.«

Ob 60. obletnici delovanja NK Rudar je bila v Knjižnici Velenje pripravljena tudi razstava fotografij nekaterih ekip, navijaških in športnih rekvizitov ter pokalov in priznanj.

Diana Janežič

»MOŠTVO VODIM, KOT DA JE MOJE.«

Slovenski nogometni strokovnjak Marijan Pušnik, Dravogradčan, od 15. oktobra lani trenira člansko moštvo NK Rudarja. Je imetnik slovenske PRO trenerske licence od leta 1996 in avstrijske nogometne trenerske licence od leta 1997, leta 2002 pa je pridobil mednarodno UEFA PRO trenersko licenco. Poklicni nogometni trener je od leta 1998, od leta 1994 je trener v 1. SNL. Velja za enega boljših poznavalcev nogometa pri nas.

Rudar: »Kdaj ste prvič brcnili žogo kot otrok?«

Pušnik: »Ko sem shodil. Vsi strici so igrali nogomet, oče je bil aktiven v nogometnem klubu. Včasih ni bilo računalnikov in smo se otroci podili za žogo. Organizirano sem začel trenirati nogomet pri sedmih letih v NK Ojstrica Dravograd in tam igral v vseh selekcijah od pionirske do članske do leta 1977. Nato sem prestopil v NK Fužinar v Ravne na Koroškem, takoj nato pa prišel v NK Rudar, ki je nastopal v 2. jugoslovanski ligi.«

Rudar: »Nogomet vas je zasvojil ...«

Pušnik: »Nogomet in še mnogi drugi športi. Šport je postal način mojega življenja. Študiral sem na pedagoški akademiji, dve leti sem učil v osnovni šoli, 15 let sem delal pri športni zvezi. Sem vaditelj plavanja in smučanja, učitelj tenisa, trener košarke, kegljam.

Leta 1991 sem prestopil v klub v tujini, v avstrijski Schwanberg, kjer sem igral in treniral moštvo dve leti, nato pa sem moral zaradi težje prometne nesreče in posledic po njej prekiniti z aktivno igralsko kariero.

V vsej svoji karieri sem igral na mestu napadalca in dosegel veliko zadetkov.

Leta 1998 sem se odločil za tvegano potezo – pustil sem službo v športni zvezi in za svoj poklic vzel nogomet. Postal sem profesionalni nogometni trener.

Temu je že deset let podrejeno vse drugo, žal tudi družina. 12-letna Neža in žena Darja najbolj pogrešata mojo prisotnost, vendar sem svoje življenje res poklonil nogometu in delu na tem področju sem predan dan in noč. To predvsem pomeni, da z velikim veseljem, navdušenjem delam, se izobražujem.«

Rudar: »Ste uspešen trener. Uspelo vam je med drugim, da ste kar nekaj ekip pripeljali tudi iz nižjih lig v višje. Tako je bilo z Dravogradom, tako je bilo z Rudarjem. Kateri so vaši principi, vodila kot trenerja?«

Pušnik: »Lepo, da ste rekli, da sem uspešen trener. Nekateri ne menijo tako, ker, na primer, nisem bil državni in pokalni prvak s Celjem. A do teh tekem je bilo Celje osmo v ligi, pod mojim vodstvom pa na drugem mestu. Enako je bilo v Mariboru, kamor sem prišel v veliki krizi in nato dosegel dobre rezultate – proti prejšnjim nekaj letom. To se hitro pozabi. Dravograd, vaški klub, sem s presledki,

v nekem časovnem obdobju, pripeljal iz pete v prvo slovensko ligo.

Fair play in pošten odnos do vseh akterjev nogometa sta bili vodilo na moji igralski poti. Trdo delo in medsebojno spoštovanje zagovarjam kot trener.

Zase trdim, da sem pošten, odgovoren, delaven in discipliniran, poleg tega grem vseskozi v korak s časom. Zame je zelo pomembna nogometna šola. Treningov ne vodim na podlagi 10 let starih priprav, nenehno se izobražujem. Vem tudi, da imam tisti pravi »nogometni občutek«, da razumem igro in igralce – navsezadnje sem odkril in pomagal ustvariti veliko mladih igralcev, ki so sedaj v reprezentanci. Govorim več jezikov, obvladam računalnik in moderne metode dela.

Z vsakim rad govorim o nogometu, a na drugi strani ne hodim po gostilnah, ne razglabljam o svojem poklicu na ulici in tudi nasvetov ne morem sprejemati od vsakega na ulici.«

Rudar: »Bili ste tudi trener v tujini, v Avstriji, Iranu. Kakšne so primerjave med slovenskim in tujim nogometom, razmerami za delo pri nas in v tujini?«

Pušnik: »Globalno gledano v tem ni razlike. Principi so skoraj povsod enaki – glede ekip, ljudi, predsednikov upravnih odborov, navijačev, denarja. Največ je odvisno od denarja.

Razlike so v načinih dela. V Avstriji sem se osramotil, ker sem od predsednika uprave dr. Grilca zahteval pogodbo. Začudeno me je pogledal, češ, saj mi je dal svojo besedo. Ta več velja kot vsak podpisan papir. V Sloveniji včasih še podpisana pogodba ni bila garant, da bo denar izplačan. Sedaj tega ni več.

Iran pa je nekaj posebnega, že zaradi povsem drugačne kulture. Vodil sem moštvo v drugi ligi, ki se je borilo za vrh lestvice. Vsako gostovanje je bilo potovanje z letalom od najmanj 600 km do največ 1.500 km. Že to je velika razlika. Poleg tega sem bil deležen zelo velikega spoštovanja, ki ga v Sloveniji nisem doživel nikjer. Bil sem »gospod trener«, predvsem zaradi znanja, ki sem ga prinašal v njihov klub. Bili smo uspešni, z igralci smo se zelo navezali drug na drugega in smo se s solzami v očeh poslovili.

Iran je bil zame tudi velika življenjska izkušnja, saj je to povsem drugačen svet, velik smisel imajo za posel, so trgovci, ki te mimogrede prinesejo okoli.«

Rudar: »Kako ocenjujete obdobje, ki ste ga do sedaj preživeli z NK Rudarjem – ste dosegli načrtovane cilje, ste zadovoljni z ekipo, razmerami za delo?«

Pušnik: »Ljudje smo vedno nekoliko nezadovoljni, četudi dosežemo cilje, a se vmes pokaže, da bi lahko segli še višje. Konec koncev, če tako ne razmišljaš, tudi koraka naprej ne moreš narediti.

V tem letu je bilo skoraj vse tako, kot smo se dogovorili. Zasluga gre v največji meri predsedniku Dejanu Radovanoviču in športnemu direktorju Miranu Jalušiču. Cilje smo dosegli, takoj smo prišli v 1. ligo. S tem se je izboljšalo vse drugo: organizacija kluba, sponzorji so prišli, dr. Milan Medved je postavil stvari na pravo mesto. Kljub temu je treba v klubu še veliko stvari profesionalizirati, dodelati, izboljšati, popraviti.

Če bi mi kdo pred začetkom sezone dal v podpis papir, na katerem bi pisalo, da bomo po jesenskem delu prvenstva v 1. ligi na sedmem mestu in sedem točk pred tremi zasledovalci, sem prepričan, da bi to 100-odstotno podpisal. Sedaj pa smo upravičeno vsi malo nezadovoljni, predvsem zaradi dveh, treh tekem, ki bi jih s kančkom športne sreče in tudi znanja lahko dobili. Tako bi mirneje odšli na zimski odmor.«

Rudar: »Kaj boste v tem času postorili?«

Pušnik: Pred nami je trdo delo, čas za analize, poročila, nove načrte, za realno oceno kadra – nekateri se preceňujejo, nekateri podceňujejo. Spremembe v moštvo bodo potrebne, če želimo iti korak naprej. V prvi ligi je za nas veliko pasti. Drugi klubi so bolj izkušeni od nas, naša uprava je nova, ekipa dosti mlada, zato je treba postaviti temelje, da bodo fantje razmišljali bolj profesionalno. Ocena polovice sezone je, da je bila dobra, sami pa smo si krivi, da ni bila zelo dobra. Če pa se bomo le za trenutek prepustili lagodju, smo lahko zato grobo in grdo kaznovani z izpadom iz 1. lige.

Pri načrtovanju prihodnjih korakov bo pomemben tudi vložek sponzorjev. Bo lahko večji, nas bo zadela recesija? Zavedam se zahtevnosti in težavnosti položaja, a naj ne izzveni, da sem pesimist. Za ljudi z znanjem je to velika priložnost dokazati, da se tudi z manjšimi vložki da narediti dober rezultat. Sem realen optimist, vsak leto bolj. Nisem evforičen, ko zmagamo 3:0, in nismo najslabši, če zgubimo z Mariborom 2:1.«

Rudar: »Imate pri tem v mislih navijače, upravo, medije?«

Pušnik: »Razumem navijače, zaradi njih igramo nogomet. Najraje vidijo zmago. Vendar imamo nogometaši svojo odgovornost, trdo, naporno treniramo. Dober nogometaš mora vse življenje podrediti športu in tudi športno živeti, se znati pravilno prehranjevati, počivati.

Če se vrnem k občinstvu, naj rečem, da se vse dogaja zaradi njih. Največji uspeh vodstva, ekipe in s tem tudi mene je občinstvo na tribuni. Ko sem prišel k Rudarju, so mi povedali, da bo na tribunah največ 400 gledalcev. Danes jih imamo povprečno štirikrat toliko, na posameznih tekmah pa veliko več.

To pomeni tudi, da je treba živeti z občinstvom, prenašati njihov pritisk, kritike, pripombe. V Sloveniji se pač vsi spoznamo na nogomet. Tudi v upravah sedijo ljudje, ki so prostovoljci, se odrekajo svojemu prostemu času in denarju, zato si včasih lastijo pravico do strokovnih vprašanj, kar pa ni dobro. Mediji so poglavje zase – v tem času nekateri iščejo samo afere in negativizme, ne znajo pa se ozreti okoli sebe in videti kaj lepega in dobrega.«

Rudar: »Ob igrišču ste zelo energični, se jezite, skačete, vpijete. Vam spremljanje tekme naredi veliko sivih las?«

Pušnik: »Predvsem obrobna dogajanja, čeprav ne bi smela toliko vplivati. Tekmo kanaliziram iz sebe, sicer bi me že zdavnaj zadela kap. K sreči imam zdravo športno srce.

Sem temperamenten, »šrajast tip« po Koroško. Morda to koga moti, a trudim se, da s svojimi reakcijami nikogar ne prizadenem, predvsem pa ne žalim. Veliko tega je tudi del nastopa, kajti nogometaši in trenerji smo gladiatorji, na nek način zabavamo občinstvo. Ljudje pridejo gledat nogomet, za to kupijo karto, pričakujejo predstavo, ob tem pa še pokažejo svoj karakter, izlijejo svoja čustva in frustracije ... Vse skupaj pa je navsezadnje le moja služba, v katero za razliko od nekaterih vsak dan z veseljem in nasmehom hodim.

V tekmo vložim vse, sebe, svoja čustva, moštvo vodim, kot da je moje, čeprav sem na drugi strani pripravljen, kot da bo treba kadarkoli oditi.«

Diana Janežič

Zahvaljujemo se vsem ljubiteljem nogometa, ki ste z nami praznovali jubilejno, 60. leto delovanja NK Rudar in ki ste množično obiskovali nogometne tekme na stadionu ob jezeru.

Naj nas tudi v letu 2009 združuje nogomet! Gremo skupaj v nove zmage!

Srečno in zdravo leto 2009 vam želi nogometni klub Rudar Velenje!

KNAPOVSKA DOLINA V OČEH FOTOGRAFA

Ivo Hans Avberšek, grafični oblikovalec, zaposlen v Studiu HTZ, in fotograf je v decembru dodal kamenček v mozaik spominov, pričevanj, dokazov in razmišljanj o Šaleški dolini. S pomočjo Premogovnika Velenje je izdal foto-monografijo Knapovska dolina.

Na pot smo jo v krogu sodelavcev ter Hansove družine in prijateljev pospremili v petek, 12. decembra, v Muzeju premogovništva Slovenije. Ob pesmi Rudarskega okteta in nagovoru direktorja Premogovnika Velenje dr. Milana Medveda je bil osrednji dogodek večera pogovor z avtorjem.

»Moja dolina je postala v obdobju industrializacije in potreb po električni energiji zelo utrujena. Izginjala so polja in kmetije, izginjale so cele vasi. Svet se je pogrezal in postal nekoristen ...« je zapisal Hans v spremni besedi k svoji knjigi. A fotografije ne prikazujejo te doline. So fotografov pogled na današnjo podobo območja, ki ga je rudarjenje poškodovalo in mu pred desetletji začelo dajati novo priložnost, novo kakovost.

MOJA DOLINA

Katera dolina je Hansu ljubša – tista neokrnjena izpred dobrih štiridesetih let ali današnja? **Hans:** »Prav gotovo tista nekdanja, ker je to bila dolina moje mladosti. Vendar sem vesel, da smo ji vrnili življenje, dali novo kakovost, da smo jo vrnili ljudem, rastlinam in živalim.«

O tem v knjigi pričajo fotografije ptic, labodov, v meglo ali sonce ujetih dreves, travnikov in jezer v vseh letnih časih. A to je dolina zgoraj, na površini. Drugačno življenje poteka pod njo. O tem v knjigi pripovedujejo fotografije obrazov knapov. Ti so umazani, utrujeni, zaskrbljeni pa tudi prešerno nasmejani, navihani, radovedni.

Hans: »Fotografije knapovskih obrazov so deset let nastajale spontano,

Ivo Hans Avberšek je v pogovoru z Diano Janežič predstavil, kako vidi svet, ljudi in predvsem, kako doživlja knapovsko dolino.

brez režije. Knapi se vedno radi postavijo pred objektiv, se nasmehnejo, založijo čik, se objamejo. Na fotografiranje v jami imam lepe spomine, vedno ga spremljajo krasni občutki, knapovski žargon – robat, grob, a ne zlonameren. V knjigi so skupaj Marjan, Jože, Poldek, Mehmed, Bilal in Murat. Zato je to tudi zgodba o povezanosti, solidarnosti, strpnosti med rudarji.«

Hans je že leta nazaj svojim športnim hobijem – košarki, kolesarjenju, teku, alpskemu, turnemu in tekaškemu smučanju, alpinizmu in gorskemu reševanju – dodal tudi umetniške: izdelovanje pohištva, grafično oblikovanje in fotografiranje. Svoj občutek za estetiko pili z obiski v muzejih, gledališčih, na koncertih in razstavah, na potovanjih.

Zanimivi obrazi ljudi, dogodki, na-

rava, mestne ulice, sence, odsevi – vse to na njegovih fotografijah oživi, pripoveduje svojo zgodbo. Posebno zgodbo Šaleške, knapovske doline nam prikazuje Hans s svojimi očmi v svoji prvi, morda ne zadnji, knjigi. Knjiga Knapovska dolina je izšla v 3.000 izvodih, oblikovanje in grafične elemente je prispevala Hansova hči Kaja Avberšek, univ. dipl. industrijska oblikovalka, knjiga pa je poslovno darilo Premogovnika Velenje. Prejeli jo bodo vsi zaposleni v Skupini Premogovnik Velenje kot letošnje novoletno darilo.

Fotografije iz knjige so na ogled v razstavišču Barbara - v Muzeju premogovništva Slovenije obrazi, v upravni zgradbi Premogovnika Velenje pa pokrajina.

Diana Janežič

GOSTOVAL JE ODLIČNI ORKESTER SLOVENSKE VOJSKE

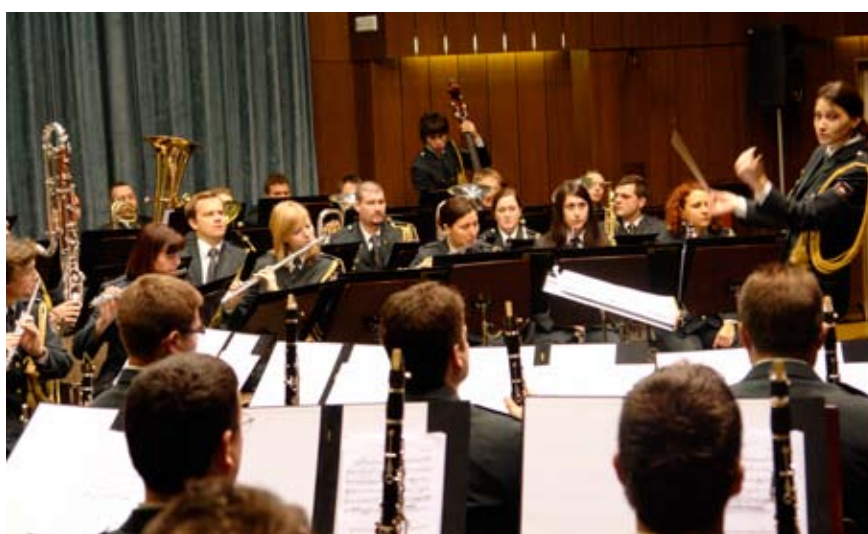
27. novembra je bil v veliki dvorani velenjske glasbene šole prvi koncert tretje sezone godbeniškega abonmaja. Zanj so letos prodali skoraj 200 vstopnic, kar je več kot lani in največ doslej. V goste je organizator abonmaja, Pihalni orkester Premogovnika Velenje, povabil priznani orkester Slovenske vojske, ki ga vodi dirigentka Andreja Šolar.

Vojaški orkestri so v imeli v vseh vojskah sveta vedno pomembno vlogo in to tradicijo ohranjajo še danes. Zadovoljujejo državne, vojaško-protokolarne, družabne in kulturne potrebe znotraj vojske kot tudi v širši družbi.

Orkester Slovenske vojske je bil ustanovljen aprila 1996. Ustanovitelji so želeli postaviti trdne in profesionalne temelje za izvajanje meddržavnih protokolarnih sprejemov ministrov za obrambo in načelnikov generalštabov tujih držav. Od leta 2004 je orkester v sestavi Generalštaba Slovenske vojske.

Sestavljajo ga predvsem diplomanti Akademije za glasbo v Ljubljani. Orkester vodi Andreja Šolar, sicer tolkalistka, ki je diplomirala na Akademiji za glasbo v Ljubljani iz glasbene pedagogike in dirigiranja pri prof. in dirigentu Marku Letonji. Kot dirigentka sodeluje tudi s Trobilnim ansambлом Slovenske filharmonije, Simfoničnim orkestrom RTV Slovenije, z Orkestrom Slovenske filharmonije, graškim in s celovškim pihalnim orkestrom in z različnimi komornimi zasedbami.

Kot je po koncertu v Velenju povedala **Andreja Šolar**, so člani orkestra zelo aktivni, saj poleg velikega števila nastopov za protokol in potrebe Slovenske vojske in Slovenije nastopajo na različnih koncertih. V svoji sestavi imajo namreč tudi big bend in več komornih skupin. Repertoar orkestra je zato zelo različen in obsega vsa področja glasbe. Orkester je v dobrem desetletju prerasel v an-

sambel, ki ga poznajo v Sloveniji ter vabijo tudi na številne koncerte in festivale po Evropi.

Članom orkestra je oktobra lani v Gallusovi dvorani Cankarjevega doma v Ljubljani prvič dirigiral izjemen dirigent, George Pehlivanian, takratni prvi tuji šef dirigent Orkestra Slovenske filharmonije. S koncertom pod njegovo taktirko so člani Orkestra Slovenske vojske simbolično vstopili v drugo desetletje delovanja. Pod njegovo taktirko je orkester nastopil tudi februarja letos v Slovenski filharmoniji s koncertom za obrambne ministre Evropske unije, prav tako pa na osrednjem dogodku ob zaključku predsedovanja Slovenije Evropski uniji in 100-letnici Slovenske filharmonije.

Prav gotovo pa si bodo vsi glasbeniki orkestra zapomnili 22. oktober 2008. V Slovenski filharmoniji so

z vrhunskim nastopom dodali svoj prispevek v mozaik odličnih vtisov angleške kraljice Elizabete II. ob njenem obisku v Sloveniji.

Za velenjski koncert je dirigentka izbrala zahteven, a hkrati za poslušalce simpatičen program. V prvem delu so svoje glasbeno mojstrstvo člani orkestra pokazali z izvedbo zanimive glasbe Boba Margolisa *Terpsichore, muze plesa v grški mitologiji*, in s Schynsovo priredbo za pihalni orkester suite *Hrestač Petra Iljiča Čajkovskega*.

V drugem delu so glasbeniki občinstvo razvneli s Škotskimi plesi Arnolda Malcolma, z *Nočnim letom* v Pariz Keesa Vlaka in s *Soldaškim bobnom* Bojana Adamiča. In kot da to ne bi bilo dovolj razgibano, je v dodatku po dvorani zakrožil Čmrlev let Rimski-Korsakovega.

Diana Janežič

Aleja sfing z ovnovo glavo v templju Karnak

POTOVANJE V LUKSOR IN DOLINO KRALJEV (2. del)

V poznih nočnih urah smo zapustili Kairo in se popeljali nazaj v Hurgado, kjer smo naslednji dan nadaljevali najlepši del popotovanja – križarjenje po večni reki Nil.

Luksor. Mesto se nahaja v zgornjem Egiptu – nekdanjih Tebah, kjer so postavili prestolnico Faraoni Novega Kraljestva. Katera stran Luksorja je lepša, bolj impresivna? Vzhodna ali zahodna? Na vzhodnem delu reke Nil vzhaja sonce, kar pomeni življenje, zato so Faraoni tu gradili templje. Zahodna stran pomeni, da sonce zahaja, kraj torej pripada mrtvim. Grobnice nas enostavno uročijo s svojo lepoto prekra-

snih barvnih stenskih poslikav. Egipčanski religiozni sistem vsebuje tako življenje na Zemlji kot življenje na višjem nivoju obstoja. Mistični svet, ki so ga ustvarili, je težko dojemljiv današnjemu človeku, ki je vse preveč vpet v okove materije. A ko odkrivamo pomene oziroma sporočila, ki so nam jih pustili v zapuščini, nekje globoko v podzavesti začutimo, da smo nekoč, nekje to znanje že imeli.

MOGOČNI KARNAK

Mogočni kompleks templjev Karnak, ki so ga gradili dobrih 500 let, je postavljen na površini štiridesetih hektarjev. Vsak tempelj je v Egiptu enkrat ter neponovljiv in prav vsak nam nekaj sporoča. Arhitektura egipčanskih templjev je simbolična kreacija kozmosa. Vsaka stvar ima svoje mesto in funkcijo v tej kreaciji in človek je, seveda, del le-te, zato lahko rečemo, da je človeško telo

Obelisk v templju Karnak

Tempelj Luksor ima posebno magično privlačnost ponoči, ko je osvetljen.

»božji tempelj«, kakor ga je opisal tudi priznani ezoterični egiptolog R. A. Lubicz.

S tega vidika bomo lažje razumeli, zakaj postavitev tako mogočnega kompleksa v Karnaku, ki so ga stari Egipčani imenovali »Iput Isut« (spoštovani med vsemi spoštovanimi). Tempelj je posvečen vrhovnemu bogu Amonu, njegovi družici Mut in njenemu sinu Khonsuju.

Ko stopamo po aleji sfing z ovno glavo (simbolno eden od aspektov boga Amona), vstopamo v kompleks prvega pilona (vrat). Pred nami se odpre dvoriščni del, kjer se je odvijal glavni praznik, posvečen sveti Tebanski trojici – Opet, hkrati pa tudi edini prostor v templju, kamor je bil dovoljen vstop »navadnim ljudem«, vendar le za čas praznovanja.

Pri prehodu v drugi del pridemo do velike hipostilne dvorane. Vse, kar ste doživeli in videli do sedaj, ni nič v primerjavi z velikim Amonovim templjem. Kapele, sfinge, obeliski, piloni, stenski reliefi, tišina svetega jezera se dotaknejo prav vsakogar. Z malo domišljije lahko vidiš, slišiš in občutiš sijaj in slavo Opet festivala, ko so Amonovo barko po 2,5 km dolgi aleji sfing pripeljali v tempelj Luksor.

Tempelj Luksor ima posebno magično privlačnost ponoči, ko je osvetljen. Moč, ki jo je imel Faraon kot božji sin boga Amona, nam da slutiti prav lepota Luksorškega templja. Začel ga je graditi Amenofis III., razširil

ga je Ramzes II., svetiščni del pa je dal obnoviti Aleksander Veliki.

DOLINA KRALJEV

Že smo na zahodnem bregu, naš obisk je namenjen »Dolini kraljev«, kjer so pokopani Faraoni 18., 19. in 20. dinastije. Egipčanski kompleks podzemlja je izpopolnjen do te mere, da so z magijo dosegli stopnjo prehoda življenja po življenju, kar je tudi simbolni prikaz za ANKH.

Magični teksti, ki so prikazani v grobnicah, so neke vrste zemljevidi podzemnega sveta. Ti prehodi so opisani v »knjigi mrtvih«, ki opisuje uroke za preživetje v podzemnem svetu, himne, ki so posvečene različnim božanstvom, invokacije in tehtanje srca v dvorani boginje Maat.

Naslednji opis je iz knjige »Amduat«, knjige skrivnostnih dvoran, ki vsebuje pogrebni tekst popotovanja sončnega boga Ra skozi 12 divizij Duata. Sledi knjiga »vrat«, ki je najlepše prikazana v grobnici Ramzesa VI. In še zadnja knjiga, ki nosi naslov »Knjiga neba«, zajema pa tri zvrsti: knjigo dneva, noči in boginje neba Nut.

V dolini kraljev je 62 grobnic, približno pol leta nazaj so čudežno odkrili še eno, tu je tudi slavna grobnica Tutankhamona, ki jo je odkril Howard Carter 24. novembra 1921.

Nedaleč od doline kraljev, v Deir al Bahri, stoji terasasti tempelj kraljice Hatshepsut – nesmrten tempelj edine ženske Faraonke. Ljudje so ga

poimenovali »Djeser-Djeseru«, sijaj vseh sijajev, saj je bil v sedmem letu njene vladavine ob izgradnji to veliki nacionalni projekt.

Impresiven je pogled na v skalo vklesani tempelj, ki je bil že od nekdaj mitičen kraj, poln simbolike, saj je tradicionalno povezan z boginjo Hathor. Hatshepsut je bila hči Tutmozisa I., ko je ta umrl, je vrgla s prestola polbrata Tutmozisa II. Da pa bi Egipčani potrdili njeno vladanje, je ustvarila zgodbo o »božanskem rojstvu«. Lahko rečemo, da je bila to neke vrste politična propaganda, saj se je okronala za hčer boga Amon-Ra in kraljice Amhose. Simbolično je tudi povezala svoj tempelj z dolino kraljev, s tem pa upravičila in potrdila svojo vladavino.

Od templja Amonhotepa III. sta ostala mogočna kipa, bolj znana pod imenom »Memnonova Kolesa«, včasih znana kot pojoča kolosa. Skrivnostni fenomen je razkrit, vzrok za njuno »petje« oziroma nenavadne zvoke so našli v razpoki enega izmed njiju. Nenavadni pojav je povzročil potres.

Zvečer nas pričakuje nočno življenje, ob kajenju šiše (vodna pipa) se v duhu vrnemo v čas, ko je bil Egipt dežela nesmrtnih ljudi.

prihodnjič Iz Luksorja v Asuan in Abu Simbel

Damjana Kričej

DOBRA VOLJA JE NAJBOLJ'A

Optimizem in dobra volja sta najboljši zdravili na svetu. Ne vsebujeta tveganj in neugodnih stranskih učinkov. Če receptu dodamo še nasmeh, objem in poljub, potem je zdravilo popolno in uspeh zdravljenja zagotovljen. Raziskave o vplivu optimističnega razpoloženja na organizem kažejo, da lahko z optimizmom premagujemo boleznin in posledice dolgotrajnega stresa ter z njimi povezane težave.

Pomembnost optimizma kot dejavnika telesnega zdravja je razvidna predvsem iz številnih opisov bolnikov s hudimi boleznimi, kot je na primer rak. Optimistični bolniki imajo boljše prognozo bolezni kot tisti, ki zapadejo malodušju, brezupu in depresiji. Zgodba vrhunskega športnika, ameriškega kolesarja Lanca Armstronga, je lep primer optimističnega pristopa k zdravljenju hudega rakavega obolenja. Za vrhunskega športnika sta pomembni duševna trdnost in sposobnost vzdrževanja motivacije. Pogosto je soočen z zmagami in s porazi ter s pritiskom medijev in občinstva. Za dosego želenega uspeha mora biti njegov pogled na probleme optimističen. In zakaj bi se običajni smrtniki obnašali drugače?

Optimizem nam vliva zaupanje, s katerim premagamo strah pred neuspehom, in nas motivira, da delujemo dobro ne glede na težavnost trenutnih okoliščin. Biti optimist je zdravo – ne samo, ker bomo kot optimist bolj verjetno ozdraveli, če imamo težave s srcem, ampak tudi zato, ker je pogostost pojavljanja bolezni srca in žilja med optimisti dokazano manjša kot med pesimisti. Vera in zaupanje v ozdravitev krepi motivacijo, ki jo ima bolnik za okrevanje po zdravstvenem zapletu.

NAPOL POLN KOZAREC

Optimisti redkeje zapadejo v depresijo, asocialno nastrojenost, samomorilne misli, motnje hranjenja in druge psihične motnje, če pa že, se iz njih, v primerjavi s pesimisti, hitreje izvlečejo. Osnova za nastanek psihičnih motenj je nezmožnost soočanja z življenjskimi problemi in negotovost

glede prihodnosti. Optimist se vedno veseli prihodnosti, saj verjame, da mu ponuja le najboljše.

Optimistični ljudje so duševno bolj zdravi. Počutijo se odlično in globoko v sebi vedo, da je njihovo počutje odvisno od njihovih misli. Misli brezupa ali nemoči namreč zagotovo vodijo v depresije, stres in živčne bolezni. Optimisti so mnogo bolj tenkočutni, imajo odličen spomin, so ustvarjalni in polni idej. Pri svojem delu so uspešni, saj ga opravljajo z veseljem. Pomeni jim izziv in navdušeno dosegajo cilje, ki so si jih zastavili. V drugih ljudeh ne vidijo sovražnikov. Z njimi imajo le redkokdaj slabe izkušnje, saj so odprti in prijazni in takšni so tudi tisti, ki jih obkrožajo.

Razlika je očitna: optimisti vidijo kozarec na pol poln, pesimisti pa na pol prazen. Optimisti so hvaležni za svojo preteklost, uživajo sedanost in so navdušeni nad tem, kar jih čaka. Pesimisti pa ravno nasprotno objokujejo preteklost in se bojijo prihodnosti. Optimisti vedo, da ni nič narobe, če je izgubljena bitka, saj jim je jasno,

da bodo vojno zmagali, pesimisti pa odnehajo že ob prvem neuspelem poizkusu.

JUTRI JE NOV DAN

Žal pa se rojevamo različni in po naravi nismo vsi optimisti. Z dobro voljo, vztrajnostjo in treningom lahko dosežemo, da bomo stvari in dogodke okoli nas gledali in videli drugače. Če nas slučajno zajame tema, bomo zaprli oči, iztegnili roke in se pretipali do vrat. Ne bo nas zajela panika, saj vemo, da je zunaj svetlo in jutri nov dan.

Kako hitro bomo postali optimisti, je zelo odvisno od vzgoje in vzpodbud v zgodnjem otroštvu. Otroka ne smemo neprestano omejevati in zavirati z našimi strahovi. Naučiti ga moramo iskati svetlobo ter se veseliti življenja, ki naj postane in ostane igra. Le tisti, ki vse do konca v sebi ohranjajo igrivega otroka, so živahni, kreativni in srečni. Življenje je vpeto med spočetjem in smrtjo. Tisto prej in ono za so za nas še vedno neznanka. In ker smo TU in ZDAJ, se potrudimo, da ŽIVI-

MO dobro in polno. Vse, prav vse, je odvisno od nas. Od tega, kako zjutraj odpremo oči in pozdravimo nov dan, skočimo v obleko in si na obraz narišemo nasmeh, ki bo grel našo dušo, budil v nas energijo in jo sipal v okolišje. Da bi živeli lepo, mirno in zdravo življenje, se bomo predajali le pozitivnim mislim in občutkom. Zdravje in srečo vedno nosimo s sabo, le odkriti ju moramo, spustiti na plano, se jima prepustiti. Protiutež stresu in vsem negativnim razpoloženjem, ki ga spremljajo, se skriva v nas samih. Imamo zdravilo, torej se ga naučimo še uporabljati.

Kako hitro nam teče čas, koliko sreče in dobrot zajemamo, kako je življenje dobro z nami, je vedno odvisno le od nas samih. Od našega odnosa, sprejemanja in doživetja. Začne se v odnosu. V tistem pozitivnem – prežetem z nasmehom, s toplino in z odprtimi rokami. Sreča se skriva v majhnih stvareh. Zato jih moramo videti, začutiti in doživeti.

IŠČIMO DOBRO

V vsaki še tako slabi stvari, ki nas lahko pričaka in preseneti na naši poti, lahko vedno poiščemo in najdemo nekaj dobrega. Tudi vsak poraz je lahko zmaga, samo z druge strani moramo pogledati na stvar. Saj veste, na napakah se učimo. Bogatejši smo za izkušnjo, spoznali smo pasti in jutri se ne bomo več ujeli vanje. Če bomo poskušali živeti tako in v vsaki stvari videti le pozitivne strani, nam ne bo težko. Življenje ne bo poznalo padcev in porazov. Morebitno bolezen bomo uporabili le kot orodje za dviganje odpornosti in krepitev zdravja.

Odnose vzpostavljamo tudi z besedami. Z leti postane naše besedišče pestro, neprestano pa ga moramo bogatiti in tudi čistiti. Lahko se okuži s prevelikim številom negativnih besed in fraz. Zato prisluhnimo samemu sebi. Besede z negativnim prizvokom bomo zamenjali s pozitivnimi. Naše razpoloženje, odnosi bodo zasijali v novi luči.

Smeh je pol zdravja. Učinkovito pospeši cirkulacijo krvi in spodbuja prebavo. Zmanjšuje stres in krepi naš imunski sistem. Intenzivno gibanje trebušne prepone je odlična telo-

vadba za trebušne mišice. Dokazali so, da smo med igro bolj kreativni, razmišljamo pozitivno, krvni tlak se nam zniža, žleze z notranjim izločanjem sproščajo hormone, ki zavirajo bolečino, napetost v mišicah popusti, telo in um pa se sprostita. Postanemo bolj učinkoviti in ustvarjalni. Torej se zabavajmo in smejmo, kolikor se da pogosto. Pred tedni sem v dnevnem tisku zasledil teorijo objemov. Drži kot pribito! Objem in dotik nas sproščata, umirjata in energetsko polnita. Z njima dajemo in sprejemamo. Ob tem ne rabimo besed. Še poznamo občutek, ko nas je objela mama, ko sta se z dekletom zlila v objemu?

Ni pomembno, kako dolgo smo živeli z omejitvami. Če stopimo v temno sobo in prižgemo luč, ni pomembno, ali je bila soba v temi en dan, en teden ali deset tisoč let - prižgemo luč in je razsvetljena. Ko se zavemo svoje sposobnosti za ljubezen in srečo ... je luč prižgana.

Mati Tereza

NEKOGA MORAŠ IMETI RAD

Ženo, otroke, vnuke, prijatelje, znance, naravo. Privoščite si sprehod skozi gozd. Globoko zadihajte, da se napolnijo pljuča. Odprite nosnici, da zaznate vonj. Sprostite se, da boste začutili energijo. Izberite si svoje drevo, ki vam po vonju, obliki in energiji najbolj ustreza. Objemite ga z rokama in se stisnite k njemu. Ob deblo prislonite lice, da začutite toploto, pretakanje sokov in energije. Uživate v šelestenju listja in glasbi vetra med vejami. Lahko mu zaupate svoje skrbi in težave. Prepustite jih vetru, da jih odnese daleč stran. Ko odhajate, pustite skrbi in težave v gozdu. Nikar ne spreminjajte drugih. Ne bo vam uspelo. So takšni, kot so, in to je popolnoma njihova stvar. Pomemben je le odnos, ki ga vzpostavljamo z njimi. Ta naj bo prijazen in optimističen.

Kadar vstopamo v prostor, vstopimo spoštljivo in s pozitivnim pričakovanjem. Tako bomo dvignili energijo v prostoru in počutje bo boljše. Energetsko pa lahko prostor izboljšamo tudi s svetlobo in z barvami. Oboje

bo pripomoglo k boljšemu počutju in zdravju. Hladne barve dajejo subjektiven občutek hladnejšega prostora, tople pa ga grejejo.

Z raziskavami so ugotovili, da objektivno enako temperaturo občutijo ljudje v zelenem prostoru. V modrem prostoru občutijo temperaturo za tri do štiri stopinje nižjo kot v oranžno obarvanem prostoru. Bela barva učinkuje na tleh nedotakljivo in nevtrarno, na stropu pa prazno. Rumena barva deluje spodbudno na živčni sistem in je psihološko najbolj vesela barva. Na tleh učinkuje vznemirljivo, dvigajoče in bežno, na steni vzdražljivo, na stropu spodbudno in daje občutek osvetljenosti. Oranžna pospešuje srčni utrip in ne vpliva na krvni tlak. Daje občutek prijetnosti, ugodnega počutja in veselja. Na tleh nas spodbudi k gibanju. Na steni deluje toplo, na stropu močno, vzpodbudno in blesteče.

Rdeča barva je barva krvi in ognja ter simbol življenja in ljubezni, izraz moči, topline in gibanja. Povezujemo jo s strastjo, vročino in borbo. Na tleh učinkuje mogočno, žgoče, na steni glasno in blizu, na stropu vsiljivo, težko in nemirno. Modra barva je barva neba in vode. Nagiba k miru in introspekciji ter tako še bolj kot zelena pomirja živčna stanja. Na tleh učinkuje oddaljeno, na steni hladno, na stropu pokroviteljsko, duhovno in sanjavo.

Zelena barva je barva rastlin in žive narave, zato je sveža, hladna. Na živčni sistem vpliva pomirjevalno. Znižuje krvni pritisk in razširja kapilare. Na tleh učinkuje nežno, na steni pomirjevalno, na stropu pokroviteljsko in negujoče.

VERJEMITE VASE!

Zaupajte si, imejte se radi in spoštujte se. Izbira je vedno le vaša – boste optimist ali pesimist? Pazite, kako se boste odločili, saj je od tega odvisna vaša prihodnost. Izberite dobro, izberite optimizem.

Naj bo leto, ki že trka na vrata, polno optimizma, prijetnih in zanimivih srečanj, toplih stiskov rok, nežnih objemov in radoživega smeha. Naj bo leto naše in od vsakega posebej. Srečno!

Janez Poles

ZA BARBARO JE TEKLO 39 EKIP

Hitri polži, Nutella polži, salsa polži, mega polži, turbo polži, zvesti polžki, hrabri miški. Morda tudi humorno ime pripomore k hitrejšemu teku. Kakorkoli – 39 ekip oziroma 156 tekačic in tekačev se je v nedeljo, 7. decembra, udeležilo 4. teka sv. Barbare, ki ga je organiziralo naše športno društvo.

Zmagala je ekipa Štajersko-koroška naveza v sestavi Jože Mori, Erika Juvan, Milan Zupanc in Štefan Robič. Člani ekipe so bili ob zmagi zadovoljni, saj tudi konkurenca ni bila od muh. **Milan Zupanc:** »V ekipi smo sami dobri tekači, ki se dobro poznamo in se udeležujemo tekov po celi Sloveniji. Tekmujemo vsak zase, tokrat smo se prvič zbrali v tekaški ekipi. Za tako dober rezultat je treba trenirati vsak dan, a nam je tek način življenja. Jaz pretečem vsak dan vsaj 15 km.«

Jože Mori je bil tretjič med udeleženci teka sv. Barbare: »Na tem teku sem enkrat že bil v zmagovalni ekipi, dvakrat pa na zmagovalnem odru v drugačnih ekipah. Proga mi je všeč, letos ni bilo preveč mrzlo, konkurenca je bila prava, tako da lahko tek le pohvalim. Sicer pa je to bila moja 56. tekaška tekma letos, kar pove, da se dobre rezultate da ustvariti le s trdim delom, treningi.«

V kategoriji skupne starosti tekačev nad 180 let je zmagala ekipa Korenine (Štefan Robač, Viljem Blatnik, Kazimira Lužnik in Ante Bilobrk) s skupno starostjo 218 let, med mlajšimi od 180 let pa ekipa Zorkoti, ki je skupaj štela komaj 67 let. Zorkoti so bili Danijel Lekić, Darko Jankovič, Jan Kramer in **Nastja Kramer**. Slednja je povedala, da so to vsi atleti Tomislava Popetruja v AK Velenje. Progo so prav zato tudi dobro poznali, to pa ni pomenilo, da jo je bilo lahko preteči. »Tekmovali smo že lani, morda pridemo tudi prihodnje leto. Če bomo tudi prihodnje leto najmlajši, pa ni več zanesljivo,« se je pošalila Nastja.

Diana Janežič

Na najvišji stopnički stojijo člani Štajersko-koroške naveze, na drugi člani ekipe Borko in prijatelji, na tretji Zorkoti, ki so bili na teku najmlajši.

Člani organizacijskega odbora športnega društva so se pred začetkom teka zbrali ob »bojnem posvetu«.

Tek je štafetni, v ekipi mora biti vsaj ena ženska.

Nagradna križanka

							AVTOR: DUŠAN KOVAČIČ	KDOR RAD POSTOPA	DILETANTKA	IZDELOVALEC KRUŠNIH IZDELKOV	MALIK	RAJKO LOTRIČ	NEOSEBNA GLAGOLSKA OBLIKA	NAŠA SLIKARKA KOBILCA	VOJAŠKA STOPNJA	SOL OCETNE KISLINE	FRANCOSKI PISATELJ (JEAN)
							DELAVEC V PAPIRNI INDUSTRIJI										
							LAŽJA, KRATKOTRAJNA NEZAVEST										
							DALJŠI MOŠKI SUKNJIČ TEMNE BARVE						PREBIVALEC DANSE NEM. SKLADATELJICA (CASPAR)				
							TINA TURNER			NAŠ TELOVADEC ŠTUKELJ SADNO DREVO					TITAN DEL MESTA S POSEBNIMI ZNAČILNOSTMI		
SKANDINAV. DRUŽIŽ PRIVESEK SLEPEGA ČREVEESA						FEVDALNI PODLOŽNIK SLAVKO OSTERC											
								FIGURA PRI ČETVORKI IT. REŽISER FRANCESCO									
PO SPREVRŽENI KRUTOSTI ZNAN FRANCOSKI MARKIZ (DONATIE-NALPHONE- FRANCOIS DE)	ABORTUS	PULJSKI AMFITEATER	KDOR SE ODCEPI OD SVOJE ORGANIZACIJE	RUSKI REŽISER NIKOLAJ	PODOLGOVAT, TANEK DELEC SNOVI						NOVINAR KANONI	PRIMORSKO BELO VINO	PEVKA RUPEL				
					SESTRIN ALI BRATOV SIN NAŠ PISATELJ DANILO												
PRIKLJUČITEV							USLUŽBENEC, KI CARINI	GORATA POKRAJINA V TURČIJI									
NAŠ SKLADATELJ BOGO								OTOČJE				LJUBLJANA VNETJE ŠARENICE					
AMERIŠKA TROPSKA KUKAVICA				GOSTIŠČE V GORAH IZUMITELJ TESLA			OBLAK NAD OGNJEM KDOR EMAJLIRA			NA POSEKAH IN OB GOZNIH ROBOVIH RASTOČA VRBA							
										STRUPEN PLIN							
NAŠ MATEMATIK ALOJZIJ							MADRIDSKI NOGOMETNI KLUB				PESNICA MAURER	VLANJI GLAS ALEKSANDRIJSKI PREZBITER	STAROBABILONSKO MESTO OB EVFRATU				
	MAJHNA ZAHODNO-AFRIŠKA DRŽAVA	ORIGINALNO IME ZA IRSKO PROTISREDSTVO					IVAN MINATTI NAŠ PESNIK GRUDEN		RAZČLENJEVANJE								
LESEN POKRIT HODNIK NA ALPSKI HIŠI					SMUČARKA MAZE NIZKOKALORIČEN PREMOG				MIKROORGANIZMI, KI POTREBUJEJO KISIK				PESNIK LJUBEZENSKIH PESMI				
ZBIRKA IZBRANIH PESMI, CVETNIK													STROKOVNA KOMISIJA NAJMANJŠI TAROK				
MARK TWAIN			LITIJ SIN			ZNAK KI OKLEPA BESEDO ANTON OCVRK						PLOD					
PREPROSTA DVODELNA POPOTNA TORBA							TVORBA V PANJU	AMERIŠKI PISATELJ LEVIN STARA MATI									
NEKDANJI UGANDSKI DIKTATOR AMIN				KOPITAR Z ROGOM NA NOSNICI CEZIJ													
GRŠKO LJUDSTVO						ENOCELIČNO BITJE, MENJAČICA											
URADNO PISMENO POTRDILO						RIMSKI ZGO DOVINOPISEC											

Nagradna križanka Presta, d. o. o.
 Rešitev pošljite do 20. januarja 2009
 na naslov: uredništvo Rudarja, Pre-
 mogovnik Velenje, Partizanska 78,
 3320 Velenje. Nagrade: kosilo za
 4 osebe v restavraciji Kolodvorska,
 kruh in pecivo po izbiri v Presti v vre-
 dnosti 20 €, kruh in pecivo po izbiri v
 Presti v vrednosti 10 €.

Rešitev nagradne križanke Golte, objavljene v Rudarju 10/2008, je geslo: »**Golte, Trije ploti**«.

Nagrajenci Anton Kusterbanj, Velenje, Katja Leskovšek, Žalec, in Miran Gajšek, Velenje, bodo smučarske vozovnice za Golte prejeli po pošti. Čestitamo!

PREMOGOVNIK
V E L E N J E

**VSAK TRENUTEK SREČE JE SESTAVLJEN IZ HREPENENJA,
PRIČAKOVANJA IN PREDVSEM IZ TEGA,
DA VERJAMEŠ VANJ.**

**PREMOGOVNIK VELENJE
VAM V LETU 2009 ŽELI
VELIKO LEPIH IN PRIJAZNIH TRENUTKOV!**